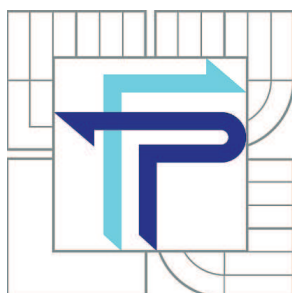

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

**FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ**

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF FINANCES

ANALÝZA ZDANĚNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE

TAX ANALYSIS OF A NON-PROFIT ORGANIZATION

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. ALŽBĚTA TLÁSKALOVÁ

VEDOUcí PRÁCE

SUPERVISOR

JUDr. Ing. JAN KOPŘIVA, Ph.D.

BRNO 2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Tláskalová Alžběta, Bc.

Účetnictví a finanční řízení podniku (6208T117)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Analýza zdanění neziskové organizace

v anglickém jazyce:

Tax Analysis of a Non-profit Organization

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Cíle práce, metody a postupy zpracování

Teoretická východiska práce

Analýza současného stavu

Vlastní návrhy řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

BENDA, V. DPH u neziskových subjektů. 2. dopl. vyd. Praha: BOVA POLYGON, 1998. 168 s. ISBN 978-80-7273-160-2.

MERLÍKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, R. Nezisková organizace. 11. aktul. vyd. Praha: Anag, 2011. 254 s. ISBN 978-80-7263-675-4.

PELC, V. Daňové podmínky působení neziskových subjektů. 1 vyd. Praha: C.H.BECK, 2010. 164s. ISBN 978-80-7400-190-1.

STUHLÍKOVÁ, H. a KOMRSKÁ, S. Zdaňování neziskové organizace. 8 vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 247 s. ISBN 978-80-7263-658-7.

ŠIROKÝ, J. a kol. Daňové teorie s praktickou aplikací. 2. vyd. Praha: C.H.BECK, 2008, 301 s. ISBN: 9780-80-7400-005-8.

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2013/2014.

L.S.

---

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
Ředitel ústavu

---

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
Děkan fakulty

V Brně, dne 21.01.2014

Abstrakt

Diplomová práce je zaměřena na problematiku zdaňování organizací v neziskovém sektoru. Teoretická část seznamuje s různými formami neziskových organizací a s Daňovou soustavou České republiky. V praktické části je analýza zdanění konkrétní neziskové organizace – Nadačního fondu manželů Livie a Václava Klausových.

Abstract

This thesis is focused on the taxation of organizations in the non-profit sector. The theoretical part presents the various kinds of non-profit organizations and the Tax system in the Czech Republic. The practical part includes the analysis of taxation of a concrete profit organization – Nadační fond manželů Livie a Václava Klausových.

Klíčová slova

Nezisková organizace, nadační fond, daň z příjmu, daň darovací, daňové zvýhodnění

Key words

Non-profit organization, endowment fund, income tax, gift tax, tax allowance

Bibliografická citace

TLÁSKALOVÁ, A. *Analýza zdanění neziskové organizace*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2014. 79 s. Vedoucí diplomové práce JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 24. ledna 2014

.....

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucímu mé diplomové práce, JUDr. Ing. Janu Kopřivovi, Ph.D. za cenné připomínky. Dále Ing. Libuši Schmidové a Mgr. Kamile Kryštofové z Nadačního fondu manželů Livie a Václava Klausových za ochotnou spolupráci a poskytnuté informace. V neposlední řadě bych ráda poděkovala svému příteli a rodině za podporu a velkou trpělivost během celého studia.

ÚVOD	10
<u>1. TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE</u>	<u>12</u>
1.1. CHARAKTERISTIKA NEZISKOVÉ ORGANIZACE	12
1.2. PROSTOR PŮSOBENÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	13
1.3. SUBJEKTY NEZISKOVÉHO SEKTORU	15
1.4. TYPOLOGIE NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	17
1.4.1. NEZISKOVÉ SOUKROMOPRÁVNÍ ORGANIZACE VZÁJEMNĚ PROSPĚŠNÉ	17
1.4.2. NEZISKOVÉ SOUKROMOPRÁVNÍ ORGANIZACE VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÉ	18
1.4.3. NEZISKOVÉ VEŘEJNOPRÁVNÍ ORGANIZACE VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÉ TYPU ORGANIZAČNÍ SLOŽEK A PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ STÁTU A SAMOSPRÁVNÍCH ÚZEMNÍCH CELKŮ	20
1.4.4. OSTATNÍ NEZISKOVÉ VEŘEJNOPRÁVNÍ ORGANIZACE	21
1.4.5. NEZISKOVÉ ORGANIZACE TYPU OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ A JIM PODOBNÝM	21
1.5. NEZISKOVÉ ORGANIZACE A NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK	23
1.5.1. KORPORACE	24
1.5.2. FUNDACE	24
1.5.3. ÚSTAV	25
<u>2. ZDAŇOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ</u>	<u>26</u>
2.1. DAŇ Z PŘÍJMŮ	27
2.1.1. DAŇ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI	27
2.1.2. DAŇ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB	27
2.2. DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY	31
2.3. DAŇ Z NEMOVITOSTI	34
2.4. DAŇ DĚDICKÁ, DAROVACÍ A Z PŘEVODU NEMOVITOSTI	35
2.5. DAŇ SILNIČNÍ	35
2.6. SPOTŘEBNÍ DAŇ	35
2.7. ZDAŇOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ PO 1.1.2014	36
<u>3. PRAKTICKÁ ČÁST</u>	<u>37</u>
3.1. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA NADAČNÍHO FONDU MANŽELŮ LIVIE A VÁCLAVA KLAUSOVÝCH	37

3.1.1. ORGÁNY NADAČNÍHO FONDU	39
3.2. HOSPODAŘENÍ NADAČNÍHO FONDU	40
3.2.1. ÚČETNICTVÍ	40
3.2.2. PŘÍJMY	41
3.2.3. VÝDAJE	44
3.3. ZDANĚNÍ NADAČNÍHO FONDU MANŽELŮ LIVIE A VÁCLAVA KLAUSOVÝCH	48
3.3.1. DAROVACÍ DAŇ	48
3.3.2. DAŇ Z PŘÍJMU	51
3.3.3. MOŽNÉ ZMĚNY V DALŠÍM ROCE	54
3.4. NADAČNÍ FOND A NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK	60
<u>4. VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ</u>	<u>62</u>
<u>ZÁVĚR</u>	<u>67</u>
<u>SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ</u>	<u>69</u>
<u>SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ</u>	<u>72</u>
<u>SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK</u>	<u>74</u>
<u>SEZNAM PŘÍLOH</u>	<u>74</u>

Úvod

Tématem diplomové práce je oblast neziskového sektoru a jeho zdanění. Nejspecifičtější postavení tyto subjekty mají při zdaňování jejich příjmů.

Neziskové organizace jsou pojmem, ač obecně používaným, ale neupraveným žádným platným právním předpisem. Daly by se charakterizovat jako subjekty nevytvářející zisk, který by se přerozděloval mezi vlastníky, avšak pokud je zisk tvořen, je použit zase zpět k plnění hlavního poslání organizace a k samotnému rozvoji organizace.

Na začátku roku 2011 bylo evidováno 103 735 nestátních neziskových organizací¹. Neziskové subjekty obecně tvoří významné postavení v národním hospodářství, protože existují oblasti, kde stát pomáhat neumí nebo se angažuje nedostatečně a neziskový sektor ho zde doplňuje. Jedná se o činnosti například sociální pomoci, ve výzkumu, kultuře, zdravotní péči, či ochraně životního prostředí. Stát na oplátku jejich činnost podporuje nejrozličnějšími prostředky (daňové zvýhodnění, příspěvky, dotace, apod.).

K prvním náznakům, kdy se lidé chtěli sdružovat na našem území, docházelo již v 13.století. V 16.století vznikají různá bratrstva snažící se rozvíjet filozofii, etiku, vzdělanost, kulturu, zušlechťování dobrých mravů a mnoho dalšího. Jako svůj zdroj příjmů měly hlavně sbírky. První opravdová společnost působící na našem území byla založena až v roce 1746. Většina těchto spolků již zanikla. Mezi nejstarší spolky v České republice patří Slezská společnost pro povznesení vlastenecké společnosti z roku 1803 a Meteorologický spolek na Moravě z roku 1816.

Diplomová práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. V teoretické části bude nastíněno postavení neziskových organizací v rámci hospodářského postavení a typové rozdělení těchto organizací. Poté budou rozebrána specifická ustanovení jednotlivých daňových zákonů.

---

¹ Zdroj: (7)

Praktická část se bude věnovat konkrétní neziskové organizaci – Nadačnímu fondu Livie a Václava Klausových. Zhodnotí jaké mají příjmy a výdaje a jak vstupují do předmětů daně z příjmu a daně darovací. Na závěr bude nasimulováno zavedení hospodářské činnosti v tomto nadačním fondu s cílem jeho daňové optimalizace.

Rok 2014 se bude vyznačovat vstupem do platnosti nového občanského zákoníku. Tato právní úprava se dotkne všech sfér, taktéž tedy neziskového sektoru. Určité typy neziskových organizací budou ovlivněny velmi významně – změny se jejich právní forma, podmínky vzniku i fungování a především budou vybrané právní předpisy zcela zrušeny. Proto se budu snažit v průběhu diplomové práce nastínit tyto změny.

V diplomové práci jsou veškeré uvedené právní předpisy platné ke dni 31.12.2013. Jedinou výjimkou je nový zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník s platností od 1.1.2014.

1. Teoretická východiska práce

1.1. Charakteristika neziskové organizace

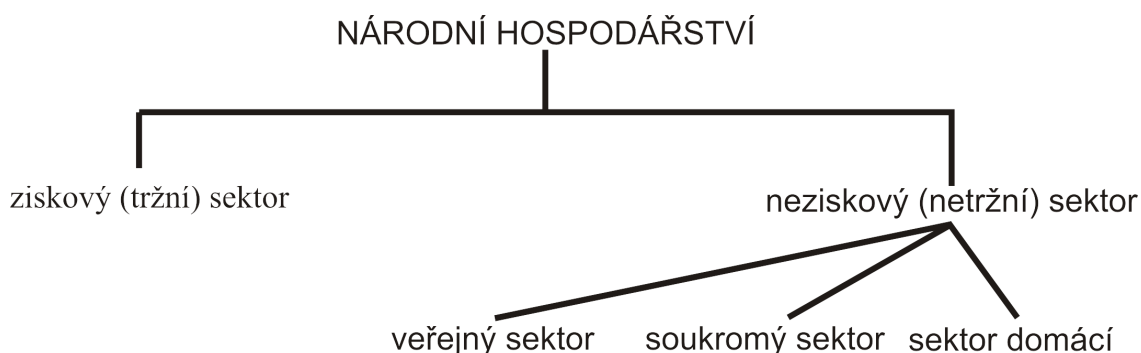
V čl. 20 Listiny základních práv a svobod je dáno v odst. 1: „*Právo svobodně se sdružovat je zaručeno. Každý má právo spolu s jinými se sdružovat ve spolcích, společnostech a jiných sdruženích.*“ Právo sdružovat se není omezeno ani věkem ani občanstvím. Je povoleno zakládat spolky, svazy, odborové organizace, hnutí, kluby, občanská sdružení či společnosti. Členem se může stát fyzická i právnická osoba a ke členství nesmí být nucena nebo ji ze členství nesmí vznikat jakákoli újma. Není dovoleno se sdružovat za účelem popírání či omezování politických nebo jiných občanských práv (pohlaví, rasa, původ, náboženské vyznání, apod.). Také je zakázáno se sdružovat z důvodu rozněcování nenávisti, nesnášenlivosti, podpory násilí či sledovat své zájmy, které jsou v rozporu s ústavou a zákony. (4, str. 3-4)

Definici neziskové organizace lze najít v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, který říká, že neziskové organizace jsou organizace, které nebyly založeny ani zřízeny za účelem podnikání. Ostatní daňové zákony pak na tuto definici odkazují. Neziskové nebo také nevýdělečné organizace, jsou zakládány za jiným účelem a výsledky hlavního poslání mají větší důležitost než výše dosažených příjmů. To, ale neznamená, že nemohou vykazovat zisk. Kromě organizačních složek státu se musí vždy jednat o právnickou osobu. Existuje více typů neziskových organizací, proto je zde více různých právních předpisů, podle kterých se subjekty zřizují a také více míst, kde se subjekty registrují s ohledem na jejich poslání. (25)

Mezi obecně prospěšné služby patří ochrana lidských práv, rozvoj duchovních hodnot, ochrana přírodního prostředí, kulturních památek a tradic, rozvoj vědy, vzdělání, tělovýchovy, sportu apod.

Dle významného amerického specialisty Lestera Salamona mají neziskové organizace společné vlastnosti, kterými jsou formální ustanovení (mají institucionální strukturu), nerozdělování zisku (mezi vlastníky nebo management), samosprávnost, dobrovolnost, jsou soukromé a veřejně prospěšné. Tyto vlastnosti dle naší právní úpravy nejvíce splňují nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti a občanská sdružení. (3, s. 9)

1.2.Prostor působení neziskových organizací

Obrázek 1: Členění národního hospodářství podle principu financování (8, s. 13)

Pro úplné dotvoření principů fungování neziskové organizace, je třeba vymezit její prostor v rámci národního hospodářství. Existuje velké množství různých kritérií, jak členit národní hospodářství a jeho strukturu. Pan docent Rektořík využívá čtyřsektorové členění vytvořené švédským ekonomem Pestoffem, který vychází z elementárních politicko-ekonomických mechanismů ovlivňujících život lidí a lidských společností. (8, 14)

Ziskový (tržní) sektor je část národního hospodářství, která obsahuje všechny subjekty poskytující za účelem zisku statky či služby. Statky buď produkují nebo distribuují za tržní cenu vytvářenou nabídkou a poptávkou trhu.

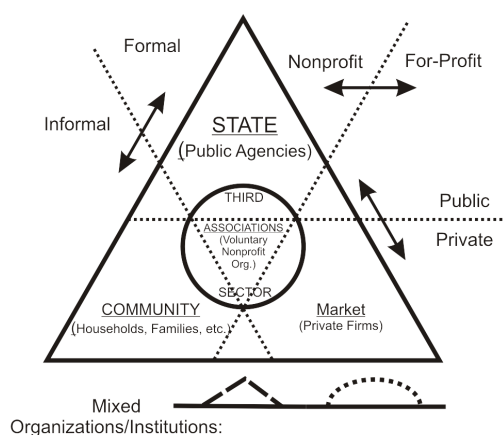
Neziskový (tržní) sektor je zase ta část, která obsahuje subjekty produkující statky, avšak prostředky k fungování získávají jinou cestu. Jsou financovány pomocí takzvaných přerozdělovacích procesů a cílem není tvorba zisku, nýbrž dosažení užitku. Užitek je zpravidla dosahován pomocí veřejných služeb. Neziskový sektor se dělí na veřejný a neveřejný.

Neziskový veřejný sektor se vyznačuje tím, že subjekty jsou financovány z veřejných financí. Jsou zřízeny a spravovány veřejnou správou a podléhají veřejné kontrole. Do tohoto sektoru patří příspěvkové organizace, obce, svazky obcí, kraje, organizační složky státu aj.. Cílem organizací v neziskovém veřejném sektoru je poskytování veřejných služeb.

Neziskový soukromý sektor bývá též označován jako „třetí sektor“. Subjekty jsou financovány primárně ze soukromých zdrojů – financí fyzických a právnických osob. Není však vyloučen ani příspěvek z veřejných zdrojů. Do tohoto sektoru patří občanská sdružení, nadace, nadační fondy, církve, politické strany, obecně prospěšné společnosti, veřejné vysoké školy aj.. Cílem organizací vystupujících v neziskovém soukromém sektoru je tvorba přímého užitku.

Sektor domácností má velmi významnou roli v národním hospodářství. Vystupují zde koneční spotřebitelé, kteří vstupují na trh produkováných statků a služeb z již zmíněných sektorů.(8, 14)

Viktor A. Pestoff využívá rovnostranný trojúhelník pro lepší přehlednost čtyřsektorového schématu, kdy jsou z konečné podoby lépe čitelné pozice jednotlivých organizací. Velikost sektorů by měla být podložena statistickými údaji (HDP, nezaměstnanost,...). V této práci je velikost dílčích ploch pouze symbolická. (8, s. 13)

Obrázek 2: Originální zobrazení národního hospodářství podle Pestoffa (Zdroj: 8, s. 20)

Obrázek 3:Národní hospodářství podle Pestoffa (Zdroj: 8, s. 16)

Smíšené a hraniční organizace doplňují národní hospodářství. Jsou to zóny, kde se činnosti a poslání organizací překrývají. Mezi smíšené organizace patří např.: soukromá střední škola a mezi hraniční organizace patří např.: penzijní fond nebo státní podnik, který je sice financován z veřejných financí, ale byl zřízen za účelem podnikání. (8, s. 17)

1.3.Subjekty neziskového sektoru

Dle zákona č.586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů jsou uvedeny zejména tyto subjekty:

- ✓ Zájmová sdružení právnických osob s právní subjektivitou, která nejsou zřízena za účelem zisku,
- ✓ Občanská sdružení,
- ✓ Odborové organizace,
- ✓ Politické strany a politická hnutí,
- ✓ Registrované církve a náboženské společnosti,
- ✓ Nadace a nadační fondy,
- ✓ Veřejné vysoké školy,

- ✓ Veřejné výzkumné instituce,
- ✓ Školské právnické osoby,
- ✓ Obce,
- ✓ Organizační složky státu,
- ✓ Kraje,
- ✓ Příspěvkové organizace,
- ✓ Státní fondy,
- ✓ Subjekty o nichž to stanoví zákon.

Slůvkem „zejména“ se rozumí, že se nejedná o výčet vyčerpávající. Zákon dále nestanovuje zákaz podnikání jako takového pro tyto subjekty, s výjimkou politických stran a nadací. (9, s. 11)

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník povoluje také společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti založení za jiným účelem než je podnikání a mohou se tak stát neziskovými. (24, §56)

Mezi subjekty, o nichž tak stanoví zákon, se řadí například profesní komory, Česká televize, Český rozhlas, společenství vlastníků bytových jednotek, honební společenstvo, Regionální rada regionu soudržnosti a další. (9, s. 54)

Tabulka uvádí počet vybraných neziskových subjektů v České republice k červnu roku 2012 vedených Českým statistickým úřadem. (7)

	Občanská sdružení	Nadace	Nadační fondy	Obecně prospěšné společnosti	Evidované právnické osoby	Organizační jednotky sdružení
Červen 2012	77 801	458	1 278	2 183	4 348	32 376

Tabulka 1: Počet vybraných neziskových organizací v ČR (Zdroj: Vlastní zpracování dle (7))

1.4. Typologie neziskových organizací

Rektořík rozděluje organizace do pěti skupin:

- ✓ Neziskové soukromoprávní organizace vzájemně prospěšné,
- ✓ Neziskové veřejnoprávní organizace veřejně prospěšné,
- ✓ Neziskové veřejnoprávní organizace veřejně prospěšné typu organizačních složek a příspěvkových organizací státu a samosprávních územních celků,
- ✓ Neziskové ostatní veřejnoprávní organizace,
- ✓ Neziskové soukromoprávní organizace. (8, s. 43)

Podle kritéria globálního charakteru poslání se neziskové organizace dělí na veřejně prospěšné a vzájemně prospěšné. Veřejně prospěšné organizace produkují veřejné a smíšené statky, kterými uspokojují potřeby veřejnosti. Jako příklad se dá uvést zdravotnictví, školství, charita, atd.. Vzájemně prospěšné organizace uspokojují vlastní zájmy s cílem vzájemné podpory skupin občanů, ale i právnických osob, které mají stejný zájem. Jedná se kupříkladu o aktivity v kultuře či ochrany zájmů skupin. (8, s. 40)

1.4.1. Neziskové soukromoprávní organizace vzájemně prospěšné

Občanské sdružení

Občané mají právo se sdružovat, a to bez povolení státního orgánu s výjimkou sdružování se v politických stranách a hnutích, vedoucích k výdělečné činnosti, v církvích a náboženských společnostech. Cíl činnosti může být prakticky libovolný, ale musí být uvedený ve stanovách. Předpokladem je, že založení a následná činnost povede k uspokojování zájmů svých členů a občanů v okolí. Občanské sdružení je právnická osoba se členy, kteří mohou být fyzické i právnické osoby. Návrh na registraci musí podat minimálně tři občané, kdy alespoň jeden musí být starší 18 let. Název obsahuje pojem „občanské sdružení“ nebo zkratku o.s.. Občanské sdružení je

charakteristické svou členskou základnou. Členové však nejsou zaměstnanci, což vede k problémům při vyplácení odměn a náhrad. Financování je velmi rozmanité. Může se jednat o členské příspěvky, dotace, dary, výnosy z vlastního majetku a z vlastní činnosti. Existují případy, kdy si občanské sdružení obstará živnostenský list, aby získalo další zdroje pro financování svého základního poslání. Protože se některá občanská sdružení začala orientovat více na své okolí než na svou členskou základnu, je možné se transformovat za souhlasu všech členů na obecně prospěšnou společnost dle zákona č.68/2013 Sb., o změně právní formy občanského sdružení na obecně prospěšnou společnost. Příkladem občanského sdružení mohou být zahrádkáři, chovatelé, odborové organizace nebo Český červený kříž. (9, s. 15; 16)

Zájmové sdružení

Zájmové sdružení je právnická osoba založená k ochraně zájmů svých členů (právnických osob) nebo kvůli jinému účelu, ale ne k dosahování výdělečné činnosti. Zakládá se zakladatelskou smlouvou. Mezi zájmová sdružení právnických osob patří také svazky obcí, které se ale řídí jiným právním předpisem. Sdružení může být založeno pouze do doby, než dojde k naplnění cíle nebo na dobu určitou. Zdroje získává z darů, členských příspěvků a výnosů z vlastního majetku. Typickým zástupcem je Greenpeace. (9, s.13)

Dále sdružení bez právní subjektivity, honební společenstva a profesní komory. (8, s. 51)

1.4.2. Neziskové soukromoprávní organizace veřejně prospěšné

Obecně prospěšná společnost

Obecně prospěšná společnost je právnická osoba založená fyzickou osobou, právnickou osobou, státem či územně samosprávnými celky, a to zakladatelskou smlouvou. Je založena k poskytování obecně prospěšných služeb, které jsou určeny pro všechny uživatele za předem daných podmínek, popsanych v zakladací listině. Financována je z dotací, veřejných rozpočtů, státního fondu, darů a z vlastní činnosti

(hlavní i doplňkové). Výsledek hospodaření lze použít pouze k naplňování cílů společnosti a nikdy ve prospěch zakladatelů či členů. Obecně prospěšné společnosti se pohybují především v sociální oblasti – školství, kultura, domovy důchodců, aj.. (9, s. 26; 20)

Nadace a nadační fondy

Nadace nebo nadační fond je právnická osoba zřízená fyzickou nebo právnickou osobou pomocí dotace majetku – vklad nadačního jmění v minimální hodnotě 500 000 Kč (u nadačního fondu žádná minimální hranice výše majetku není) a zakládací listiny jako účelové sdružení majetku. Zřizuje se, aby dosahovala obecně prospěšných cílů. Podmínky pro poskytování příspěvků jsou pevně dané, a to i jak způsob výplaty, tak i okruh osob. Nezáleží, zda jsou příspěvkem peníze nebo věci. Správce nadace kontroluje správné a účelové využívání majetku. Nadační fond se často objevuje například ve školství, kdy se ze sdružení rodičů a přátel školy pomáhají škole financovat různé aktivity studentů. Stále se však jedná o samostatný právní subjekt. Pokud nadační fond vlastní majetek v hodnotě 1 000 000 Kč, může se změnit na nadaci. Nadace sama o sobě dary neposkytuje, pouze dary dostává a nakládá s nimi tak, jak je uloženo v darovací smlouvě. Osoba, která přijala nadační příspěvek s ním musí zacházet podle podmínek nadace, jinak ho musí vrátit zpět (případně formou peněžní náhrady). Pokud o to nadace požádá, příjemce musí být schopen doložit jak s příspěvkem naložil. Nadace najdeme například v oblasti rozvoji duchovních hodnot, humanitární činnosti, ochrany přírodního prostředí, kulturních hodnot a ochrany lidských práv. (9, s. 23; 18))

Politické strany a politická hnutí

Politické strany a hnutí jsou právnickými osobami, které sdružují pouze fyzické osoby starší 18 let. Zákon umožňuje občanům se sdružovat za účelem účasti na politickém životě společnosti. Bez povolení státního orgánu se občané mohou podílet na vytváření zákonodárných sborů či orgánů vyšších územních samosprávných celků. Členství musí být dobrovolné a člen má kdykoliv právo vystoupit ze strany či hnutí.

Nesmějí porušovat ústavu, demokratické základy státu či vést k potlačování rovnoprávnosti a svobody občanů, ohrožovat mravnost, veřejný pořádek a tak podobně. Strany a hnutí vznikají registrací, kterou podávají nejméně tři členové spolu s peticí, která je podepsaná jedním tisícem občanů přejících si založení strany nebo hnutí. O registraci rozhoduje Ministerstvo vnitra, které také vede rejstřík stran a hnutí. (4, s. 71)

Registrované církve a náboženské společnosti

„Církví a náboženskou společností se rozumí dobrovolné společenství osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry, založené za účelem vyznávání určité náboženské víry, ať veřejně nebo soukromně, a zejména s tím spojeného shromažďování, bohoslužby, vyučování a duchovní služby.. V zákoně není uveden rozdíl mezi církví a náboženskou společností, záleží pouze na zřizovateli pro jaký typ se rozhodne. Vzniká tedy sdružováním fyzických osob (za určitých podmínek také sdružením evidovaných právnických osob), kdy tři fyzické osoby starší 18 let mohou podat žádost o registraci s doloženými podpisy od 300 zletilých osob, kteří se k církvi hlásí. Příjmy jsou velmi rozmanité. Mezi ně můžeme zařadit dary, sbírky, nájemné, úroky, příspěvky od obcí a krajů, půjčky apod.. Organizační struktura se liší subjekt od subjektu, je založená na historických kořenech konkrétní církve či náboženské společnosti. (4, s. 75)

1.4.3. Neziskové veřejnoprávní organizace veřejně prospěšné typu organizační složek a příspěvkových organizací státu a samosprávních územních celků

Organizační složka státu

Organizační složka státu není právnickou osobou, ale účetní jednotkou. Zřizuje se zřizovací listinou se souhlasem ministerstva financí a její zřízení se ohlašuje v Ústředním věstníku České republiky. Organizační složka může hospodařit s prostředky státního rozpočtu pouze tak, aby plnila funkce státu a jí stanovené činnosti.

Nemůže přijímat ani poskytovat půjčky. Organizační složkou státu jsou ministerstva, soudy, státní zastupitelství a jiná zařízení. Obdobnou podobu má také Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář senátu.

Další neziskové organizace patřící do této kategorie jsou příspěvková organizace státu, příspěvková organizace územních samosprávných celků, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, kraje a obce. (8, s. 57)

1.4.4. Ostatní neziskové veřejnoprávní organizace

Vysoké školy

Vysoká škola jako vrcholné centrum vzdělanosti a nejvyšší článek vzdělávací soustavy, je právnická osoba, která má jako jediný institut, mimo jiné, právo přiznávat akademické tituly. Vysoké školy se dělí na univerzitní a neuniverzitní. Orgány jsou senát, rektor, vědecká či umělecká rada, správní rada, kvestor a disciplinární komise. Veřejná vysoká škola se zřizuje zákonem a je financována příslušným ministerstvem. Soukromé vysoké školy musejí mít státní souhlas Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a akademické komise. Poté působí jako o.p.s. a musí si zajistit finance na vzdělávací, výzkumnou, vědeckou a jinou svoji činnost.

Mezi další ostatní neziskové veřejnoprávní organizace patří Český rozhlas, Česká televize, státní fondy, Česká národní banka, Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky a státní podnik. (4, s. 79)

1.4.5. Neziskové organizace typu obchodních společností a jim podobným

Organizace typu obchodních společností

Již v zakládacích listinách musí být ukotveno, že se jedná o neziskovou organizaci. (8 s. 69)

Společenství vlastníků bytových jednotek

Společenství je právnická osoba, která spravuje společné části domu. Hospodaří s financemi vybranými od vlastníků jednotek. Za ty zajišťuje opravy, náklady spojené s provozem, pozemkem a jiné. (8, s. 70)

Druh organizace	Zákonná úprava		Povinnost registrace
	Číslo	Zákon	
Občanské sdružení	83/1990 Sb.	o sdružování občanů	Ministerstvo vnitra
Zájmové sdružení	40/1964 Sb.	občanský zákoník	Ministerstvo vnitra
Obecně prospěšná společnost	248/1995 Sb.	o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů	Krajský rejstříkový soud
Nadace a nadační fondy	227/1997 Sb.	o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech)	Krajský rejstříkový soud
Politické strany a hnutí	424/1991 Sb.	o sdružování v politických stranách a v politických hnutích	Ministerstvo vnitra
Círky a náboženské společnosti	3/2002 Sb.	o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech)	Ministerstvo kultury
Organizační složky státu	218/2000 Sb.	o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů	Kraje, obce
	219/2000 Sb.	o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích	
Veřejné vysoké školy	111/1998 Sb.	o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)	Ministerstvo školství

Organizace typu obchodních společností	513/1991 Sb.	obchodní zákoník	Krajský rejstříkový soud
Společenství vlastníků bytových jednotek	72/1994 Sb.	kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorám a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů)	Krajský rejstříkový soud

Tabulka 2: Právní úprava jednotlivých neziskových organizací (Zdroj: Vlastní zpracování dle 9, str. 68)

1.5.Neziskové organizace a nový občanský zákoník

Dle nového zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník se právnické osoby zakládají ve veřejném nebo v soukromém zájmu a tato jejich povaha je posuzována podle hlavní činnosti. Neziskovost organizace nebude dána automaticky, ale bude vyplývat až z činnosti organizace, kdy bude posuzována veřejná prospěšnost. (9, str. 8)

„Veřejně prospěšná je právnická osoba, jejímž posláním je přispívat v souladu se zakladatelským právním jednáním vlastní činností k dosahování obecného blaha, pokud na rozhodování právnické osoby mají podstatný vliv jen bezúhonné osoby, pokud nabyla majetek z poctivých zdrojů a pokud hospodárně využívá své jmění k veřejně prospěšnému účelu.“(17, § 146)

Pokud je právnická osoba veřejně prospěšná, má právo být zapsána do veřejného rejstříku a po zápisu má právo si ve svém názvu uvést, že je veřejně prospěšná. (17, §147, §150)

Nový občanský zákoník č. 89/2012 účinný od 1.1.2014 upravuje právní poměry neziskového sektoru. Zavádí subtypy právnických osob, kterými jsou mimo jiné:

- ✓ Korporace,
- ✓ Fundace,
- ✓ Ústavy. (11, s. 10)

1.5.1. Korporace

Korporace jsou právnické osoby jako společenství osob. Je tedy založená na členech, kteří tvoří spolek. Spolkem budou podle nového občanského zákoníku považovány občanská sdružení zakládaná podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů a zájmová sdružení podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. Sdružení bude mít možnost změnit svoji právní úpravu na ústav či sociální družstvo. Spolek je upraven v § 214 až § 302 občanského zákoníku. Založit ho budou moci minimálně 3 osoby se společným zájmem a spolky se společným zájmem budou moci tvořit svaz. Může mít i jediného člena, ale tento jediný člen nemůže ukončit své členství aniž by byl nahrazen jiným. Název bude muset obsahovat pojem „spolek“ nebo zkratku z.s.. Členství se váže pouze na konkrétního člena. Orgány budou statutární orgán a nejvyšší orgán. (11, s. 13)

Církve, politické strany a hnutí se sice budou dále řídit zvláštním režimem, ale budou se považovat za osobní společnosti, tedy spolky. (9, s. 21)

Mezi korporace se řadí také státní organizace, obce a kraje. Jejich postavení se však v roce 2014 nebude významně měnit. Organizační složka státu a příspěvková organizace bude mít automaticky status veřejně prospěšného poplatníka. (9, s. 40)

1.5.2. Fundace

Fundace jsou založené na majetku, který slouží určitému společenskému účelu. Účel může být veřejně prospěšný, pokud podporuje obecné blaho. Nesmí být zakládána na podporu politických stran a hnutí nebo pouze pro výdělečné cíle. Vnitřní poměry fundace jsou upraveny ve statutu nadace. Nadace je upravena v § 306 až 401 občanského zákoníku. Založit nadaci bude moci jedna nebo více osob nadační veřejnou listinou a po složení minimálního nadačního kapitálu ve výši 500 000 Kč. Vklad může být peněžitý i nepeněžitý, ale bude muset být zachovaný předpoklad trvalého výnosu. Název bude muset obsahovat účel a pojem „nadace“. Založit ji bude možné také pořízením pro případ smrti, kdy nabývá založení nadace účinnosti smrtí zůstavitele. Orgány jsou správní rada a dozorčí rada. Nadace nesmí poskytnout příspěvek členovi, zaměstnanci ani osobám jim blízkých. Výjimkou tvoří případ, kdy je nadace zřízena

pro případ podpory osob zakladateli blízkých. §359 upravuje možnost anonymity dárců i příjemců do výše 10 000 Kč. O této možnosti musí být dárce nebo příjemce poučen při předávání příspěvku a požadavek na anonymitu musí být vznesen před schválením výroční zprávy. Nadace a nadační fondy založené před datem platnosti nového občanského zákoníku dostanou 3 roky na zohlednění nové právní úpravy ve svých vnitřních dokumentech a předpisech. (11, s. 17)

1.5.3. Ústav

Ústavy jsou kombinací. Zakládá se, aby provozoval společensky nebo hospodářsky užitečnou činnost při využívání majetkové složky. Od korporace se liší nepovinností členství a od fundace se liší možnou zcizitelností majetku, z čehož vyplývá, že jmění bude moci být například zkonsumováno. Mohou mít podobu soukromoprávní i veřejnoprávní (školy, muzea, nemocnice, apod.). Účel je definovaný jako poskytování služeb. Ústav bude nahrazovat dosavadní obecně prospěšné společnosti, které již nebude možné zakládat po 1.1.2014.

Ústav je upraven v §402 až §418 občanského zákoníku. Jeho činnost a výsledky budou muset být určeny vždy všem po splnění předem daných podmínek. Název bude muset obsahovat pojem „zapsaný ústav“ nebo zkratku z.ú.. Bude zakládán zakládací listinou nebo ho bude možné založit pořízením pro případ smrti. Statutárním orgánem bude Ředitel a dalším orgánem bude správní rada. (11, s. 23)

Veřejných vysokých škol, veřejných výzkumných institucí, škol, školských zařízení a jejich postavení se nový zákoník zásadně nedotkne. (9, s. 30)

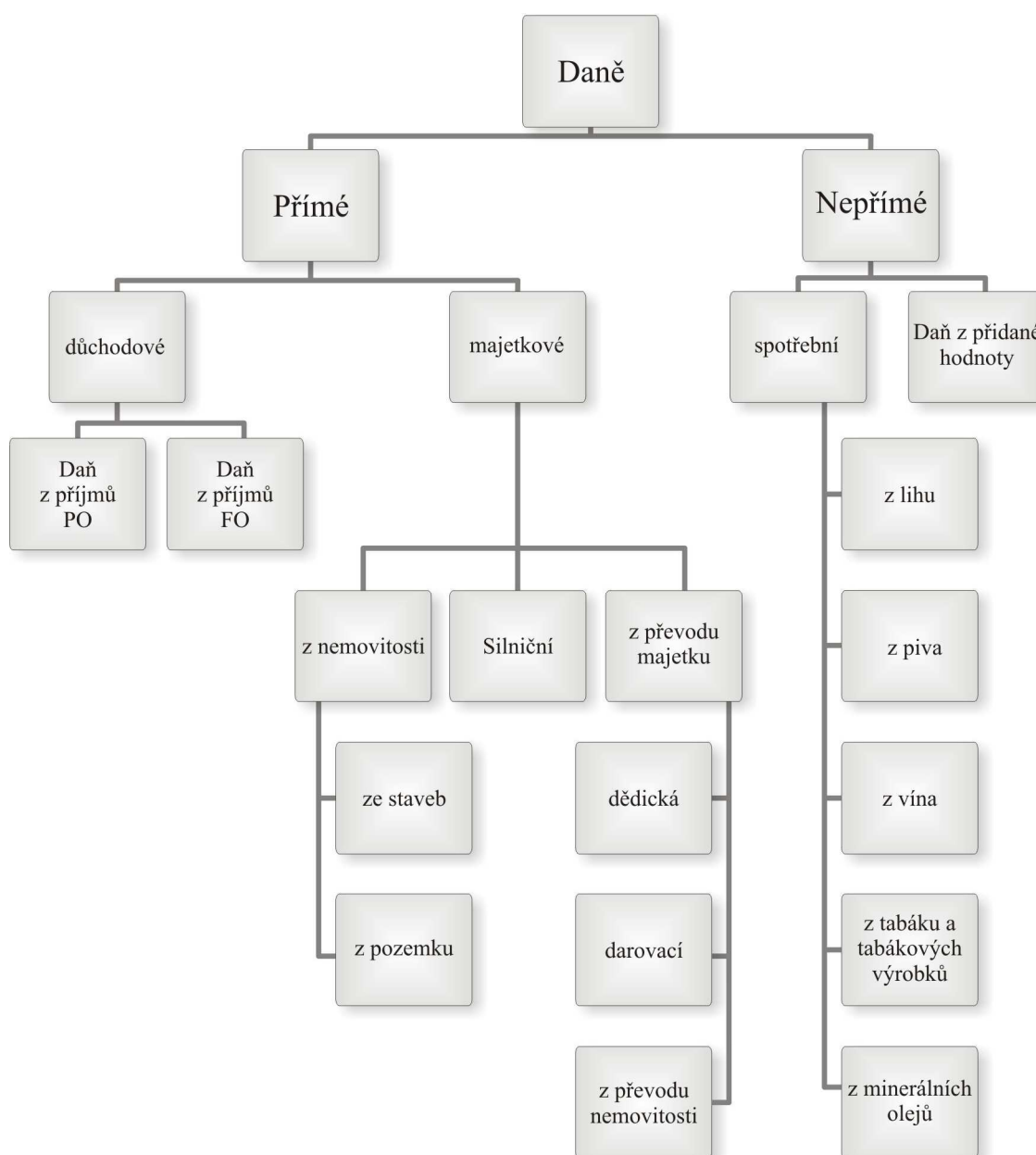
V souvislosti se vznikem nového občanského zákoníku budou vybrané zákony zrušeny. Neziskového sektoru se týkají tyto tři:

- ✓ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů,
- ✓ Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšné společnosti,
- ✓ Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech. (11, s. 12)

2. Zdaňování neziskových organizací

Daňová soustava státu je provázaný systém obsahující vybírané daně státem s cílem zabezpečit příjmy státního (popřípadě jiného veřejného) rozpočtu. Daň je nedobrovolná, neekvivalentní, neúčelová, nenávratná a zákonem daná platba. (8, s. 141)

Daňová soustava ČR je platná od 1.1.1993 a její podobu vidíme na obrázku:

Obrázek 4: Daňová soustava České republiky (vlastní zpracování)

2.1.Daň z příjmů

2.1.1. Daň ze závislé činnosti

Organizace, které zaměstnávají fyzické osoby, se stávají plátcí této daně. Předmětem daně jsou pravidelné i jednorázové příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků. Mohou být vypláceny, připisovány k dobru nebo plněny v jiné formě. Mezi ně patří příjmy z pracovněprávního, služebního, členského či obdobného poměru, odměny statutárním a jiným orgánům právnické osoby, příjmy spojené s výkonem závislé činnosti bez ohledu na plátce a odměny za výkon v orgánech a institucích.

Příjmy, které nejsou považovány za předmět daně, jsou náhrady cestovních výdajů, hodnota ochranných pracovních prostředků, stejnokrojů, zálohy na výdaje pro potřeby zaměstnavatele, náhrady za opotřebení náradí, zařízení či jiných potřeb k výkonu práce nebo náhrady výdajů za výkon funkce dle zvláštních předpisů.

Mezi osvobozené příjmy patří mimo jiné hodnota stravování, nealkoholických nápojů a sociální pomoci poskytované zaměstnavatelem nebo příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem. (4, s. 90; 26)

2.1.2. Daň z příjmů právnických osob

Předmětem daně jsou výnosy z veškeré činnosti a s nakládání s veškerým majetkem, a to jak příjmy plynoucí z území České republiky, tak i plynoucích ze zahraničí, pokud je sídlo organizace v ČR. Zdanění neziskových organizací je pravděpodobně nejkomplikovanější kapitola ze zdaňování příjmů. Postup pro zjištění základu daně je zcela odlišný. Organizace musí sledovat výsledek jednotlivých činností, což často nebývá snadné a někdy musejí postupovat na hraně právní jistoty. Také není dovoleno zahrnovat ztrátové činnosti a ztrátu z minulých let mimo hospodářskou činnost.

Neziskové organizace mají pět typů příjmů:

- ✓ Příjmy, které nejsou předmětem daně,
- ✓ Příjmy, které nejsou předmětem daně za určitých podmínek,

- ✓ Příjmy, které jsou osvobozené,
- ✓ Příjmy vyplývající z jejich poslání,
- ✓ Příjmy, které jsou předmětem daně. (9, s. 173)

Nezisková organizace musí evidovat náklady a výnosy odděleně podle těchto typů příjmů. To předpokládá velkou péči při sestavování účtového rozvrhu. (9, s. 173)

Příjmy, které nejsou předmětem daně – jedná se o příspěvky na provoz, dotace, úroky z vkladů na běžném účtu, dary, příjmy z akcií, příjmy získané zděděním, ale také příjmy z činností vyplývajících z jejich poslání. Podrobnější výčet je uveden v § 18 odst. 2 a 4 ZDP. (9, s. 174)

Příjmy, které nejsou předmětem daně za určitých podmínek – tyto příjmy jsou uvedeny v §18 odst. 4 písm. d) ZDP. Jedná se o příjmy z úplatných převodů a užívání státního majetku mezi organizačními složkami státu a státními organizacemi. Také příjmy z pronájmu a prodeje státního majetku, které jsou dle zvláštního právního předpisu (zákona o majetku státu) příjmem státního rozpočtu. (9, s. 174)

Příjmy, které jsou od daně osvobozené – tyto příjmy jsou předmětem daně a jsou uvedeny taxativně v §19 ZDP. Většina příjmů je osvobozena pro určité druhy neziskových subjektů, proto zde nebudou uvedeny všechny jen ty týkající se většiny a dále nadací a nadačních fondů. Osvobozeny od daně jsou především členské příspěvky, pokud jsou vybírány v souladu se stanovami, zřizovatelskými nebo zakladatelskými listinami. Tyto členské příspěvky mohou vybírat občanská a zájmová sdružení, odborové organizace, profesní komory, politické strany a hnutí.

U nadací jsou osvobozeny výnosy z pronájmů nemovitostí, uměleckých děl, autorských a patentových práv, z úrokových a jiných příjmů z cenných papírů a z úroků z peněžních prostředků uložených na zvláštním účtu, pokud je tento majetek součástí nadačního jmění zapsaného v nadačním rejstříku. Osvobození se ruší, pokud příjmy nebyly použity podle zákona č.227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech. Náklady spojené s osvobozenými příjmy nejsou daňově uznatelné a nemohou tak být zahrnuty v základu daně. (11, s. 68)

Příjmy z hlavní činnosti - předmětem daně nejsou zejména příjmy z hlavní činnosti, ale jen pokud náklady převyšují výnosy. Jednotlivé výkony se posuzují samostatně, aby nemohlo docházet ke vzájemné kompenzaci. Činnosti, které mohou být považovány za hlavní, musí být přesně definované ve statutu, stanovách, zřizovacích nebo zakladatelských listinách. Také náklady vynaložené na hlavní činnost jsou brány jako nedaňové. (11, s. 69)

Příjmy, které jsou předmětem daně – předmětem daně jsou výnosy z vedlejší či doplňkové činnosti. Jedná se vždy o příjmy z reklam, jiných než osvobozených členských příspěvků, z nájmu jiného než státního majetku a také až na výjimky veškeré příjmy veřejných vysokých škol, České televize, Českého rozhlasu a provozovatelů zdravotních služeb. (11, s. 70)

Často se však stává, že příjmy z hlavní činnosti i s dary a dotacemi nedokáží pokrýt výdaje v plné výši. Proto jim zákon umožňuje v §20 odst. 7 snížit daňový základ v první fázi o položky odečitatelné od základu daně a poté si takto upravený základ snížit ještě o 30%, nejméně o 300 000 Kč a nejvíce o 1 000 000 Kč. Z toho vyplývá, že zdaňovat se bude příjem vyšší než 300 000 Kč. Částku 300 000 Kč lze odečíst pouze do výše základu daně. Tuto úsporu je nutné použít do třech zdaňovacích období, a to pouze na výdaje pokrývající příjmy, jež nejsou předmětem daně. Veřejné vysoké školy a veřejné výzkumné instituce mají dolní hranici 1 000 000 Kč a horní hranici 3 000 000 Kč, přičemž úsporu musejí použít na vzdělávací, vědecké, výzkumné, vývojové nebo umělecké činnosti v následujícím zdaňovacím období. V následujícím zdaňovacím období musejí použít úsporu také zdravotnická zařízení, společenství vlastníků, rozhlasové a televizní vysílání. Snížení daňového základu nemohou využít subjekty jež s podáním daňového přiznání končí svou činnost. Toto ustanovení umožňuje malým organizacím pomáhat s financováním své činnosti například uspořádáním malých kulturních akcí, aniž by museli platit daň z příjmu. (9, s. 181)

Položky odečitatelné od základu daně jsou popsány v §34. Jedná se o daňovou ztrátu a za určitých podmínek také náklady na výzkum a vývoj. Daňovou ztrátu lze umořovat v následujících pěti obdobích, ale v případě neziskových organizací to lze

pouze u ztráty z vedlejší, hospodářské činnosti. Tento odečet v plném rozsahu má odepřena pouze obecně prospěšná společnost. (9 s.180)

Zvláštní sazbou daně podle §36 se zdaňují příjmy pocházející z tuzemska a plátce těchto příjmů má zodpovědnost daň spočítat a odvést. Příjem není zahrnut do základu daně. Jedná se například o příjmy z dividend. (8, s. 160)

Nezisková organizace také může uplatňovat slevy na dani dle §35 na zaměstnance se změněnou pracovní schopností. (9, s. 181)

Povinnost podávat daňové přiznání nevzniká neziskové organizací pokaždé. Když nemají příjmy, které jsou předmětem daně, mají pouze příjmy osvobozené nebo příjmy vybírané srážkovou daní, nemusí přiznání podávat. Pokud by však nedodržely podmínku, že daňovou úsporu podle §20 odst. 7 ZDP použijí na pokrytí nákladů souvisejících s posláním, musely by přiznání podat a upravit základ daně. (4, s. 93)

Účetní výsledek hospodaření před zdaněním	
-	příjmy, které nejsou předmětem daně
-	osvobozené příjmy
-	příjmy zdaňované zvláštní sazbou
-	ostatní příjmy nezahrnované do základu daně
+	účetní náklady
-	mimoúčetní náklady
+/ -	ostatní úprava výnosů a nákladů
= Základ daně	
-	daňová ztráta
-	odčitatelné položky na výzkum a vývoj
= mezisoučet	
-	30% základu daně (min 300 000 Kč a max. 1 mil. Kč)
Snížený základ daně (zaokrouhlený na celé tisíce dolů)	
x	sazba daně
= Daň	
-	Sleva na dani
= Daň po slevě	

Tabulka 3: Schéma výpočtu daní z příjmu neziskových organizací (8, s. 162)

Jak již bylo popsáno výše, zdanění nevýdělečných organizací je těžká disciplína, a to především z pohledu praktického provedení. Neziskové subjekty však není možné vyjmout zcela ze zdanění. Když by na podnikatelské činnosti nebyla uvalena daň, stejné výkony by se prodávaly za nižší cenu, než za jakou by je prodávaly ostatní subjekty založené za účelem dosahování zisku. Docházelo by k nerovným podmínkám na trhu a k ohrožení hospodářské soutěže. (9, s. 253)

2.2.Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty (DPH) platí všechny fyzické a právnické osoby při nákupu zboží, nemovitostí a služeb. Pokud jsou plátcí daně, mají nárok na odpočet daně na vstupu a zdaňují tak svou přidanou hodnotu. Osoba povinná k dani podle zákona č.235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty je popsána v §5 a jedná se o osobu, která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti, přičemž tato osoba nemusí nutně pocházet z tuzemska. (1, s. 11; 19 §5)

Pokud se neziskové organizaci podaří správně vymezit, které její činnosti jsou ekonomické a které nikoliv, nebude mít s daní problém. Ekonomickou činností se mimo jiné rozumí podle §5 odst. 2 soustavná činnost výrobců, obchodníků, osob poskytujících služby a činnosti vykonávané podle zvláštních předpisů, mezi které patří zejména činnosti vědecké, literární, umělecké, vychovatelské, učitelské, lékařské aj. Pokud je majetek používán soustavně k dosahování příjmů, je to také považováno za ekonomickou činnost (dlouhodobý pronájem). (1, s. 17; 19 §5)

Předmět daně z pohledu neziskového subjektu prošel velkou změnou po vstupu České republiky do Evropské unie. Dříve byla předmětem daně pouze doplňková činnost organizací a osvobozeno bylo vše, co bylo považováno za činnost hlavní, tedy to co bylo posláním subjektu nezaloženého za účelem dosažení zisku. V současné platné úpravě je předmětem daně hlavně dodání zboží, převod nemovitosti a poskytnutí služby za úplatu, pokud se na ně nevztahuje osvobození. Výjimkou jsou organizace vykonávající veřejnou správu, i když ji vykonávají za úplatu. Veřejnou správou jsou pověřeny kraje, obce, stát, organizační složky státu, krajů, obcí, dále dobrovolné svazky obcí, hlavní město Praha i s jeho městskými částmi a nakonec subjekty založené

zvláštním právním předpisem. Činnosti uvedené v příloze č. 1 zákona o DPH se však berou jako předmět daně. (1, s. 43; 19)

U osvobození je v první řadě důležité zmínit, že osoby povinné k dani jsou od daně osvobozené, pokud jejich obrat (souhrn úplat bez daně) za 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců nepřesáhne částku 1 000 000 Kč včetně dotace k ceně. Obrat nezvyšuje pouze úplata z prodeje dlouhodobého majetku. Dříve se do obratu nepočítaly ani příjmy z dlouhodobého pronájmu nemovitostí. Tato změna v právní úpravě vedla k situaci, kdy se nově velké množství neziskových organizací muselo zaregistrovat k dani z přidané hodnoty. Do obratu se dále nepočítají úplaty vyjmenované v §51 zákona o dani z přidané hodnoty, příspěvky od vlastních členů, dotace a příspěvky z veřejných rozpočtů, státních fondů a z prostředků Evropské unie. (9, s. 192)

V případě, kdy obrat subjektu přesáhne částku 1 000 000 Kč, je subjekt povinen podat přihlášku do 15.dne následujícího měsíce. Subjekty se mohou stát plátcem také dobrovolně, ale jen v případě, že uskutečňují plnění s nárokem na odpočet daně. Tedy, pokud dosahují plnění bez nároku na odpočet a plnění osvobozená od daně, povinnost registrace nevzniká a stát se dobrovolným plátcem nemohou, jak je uvedeno v § 94 a. (9, s. 211)

Nezisková organizace se také může stát osobou identifikovanou k dani. Osoba identifikovaná k dani pořizuje zboží (které je předmětem daně) z jiného státu Evropské unie nebo pokud přijme službu, zboží s instalací nebo montáží, zboží soustavami nebo sítěmi, pokud tyto plnění pocházejí od osoby nemající sídlo či provozovnu v tuzemsku, mají místo plnění v tuzemsku a nejsou osvobozené. Hodnota pořizovaného zboží musí přesáhnout částku 326 000 Kč. Obchodní vztahy mezi nevýdělečnými organizacemi a subjekty usazené v Evropské unie jsou velmi časté. (19, § 6g)

Plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně jsou uvedena v zákoně o DPH v §51. Neziskových organizací se týkají především:

- ✓ Převod a nájem pozemků, staveb, bytů a nebytových prostor, nájem dalších zařízení v §56,
- ✓ Výchova a vzdělání v §57,
- ✓ Zdravotnické služby a zboží v §58,

- ✓ Sociální pomoc v §59 a
- ✓ Ostatní plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně uvedená v §61. (4, s. 112)

Odpočet daně (uplatnění daně na vstupu) může být v plné výši nebo zkrácený. Odpočet je možný, pokud má plátce platný daňový doklad podle §26 a pokud jsou přijatá plnění použita k ekonomické činnosti. (4, s. 113)

U nevýdělečných organizací velmi často dochází k situaci, kdy se nemusejí umět vypořádat s různou kombinací plnění. Plnění jsou používána k ekonomickým činnostem, další plnění jsou osvobozená (bez nároku na odpočet) a další s ekonomickou činností nesouvisí. Pro lepší přehlednost zde uvedu rozdělení přijatých plnění do šesti kategorií podle daňové poradkyně Růžičkové:

- ✓ Nesouvisí s ekonomickou činností,
- ✓ Slouží k výkonu ekonomické činnosti,
- ✓ Souvisí s výkonem ekonomické i neekonomické činnosti,
- ✓ Souvisí s ekonomickou činností osvobozenou od daně,
- ✓ Slouží jak k ekonomické činnosti, tak k činnosti podléhající dani na výstupu, ale i k činnosti od daně osvobozené,
- ✓ Slouží k činnosti ekonomické, neekonomické a v rámci činnosti ekonomické souvisí s činností podléhající dani i s činností od daně osvobozené. (9, s. 213)

V případě, kdy má nezisková organizace pouze přijatá plnění nesloužící k výkonu ekonomické činnosti, jedná se o nejjednodušší situaci. Nevzniká nárok na odpočet daně a firma se tím nemusí více zabývat. (9, s. 213)

Organizace, která má plnění pouze související s ekonomickou činností má plný nárok na odpočet podle §72. (9, s. 213)

Ve třetí kategorii je již potřeba využít poměrného koeficientu, který je popsán v § 75. V nejlepším případě subjekt využije skutečného podílu, v jiném kvalifikovaného odhadu. (19, § 75)

U osvobozených přijatých plnění platí stejná pravidla jako pro plnění v první kategorii – nárok na odpočet daně není možný.

Za předpokladu, že přijatá plnění slouží k ekonomické činnosti zdaňované i osvobozené, držíme se §76. Odpočet se musí krátit v poměru daném koeficientem s přesným vzorcem výpočtu. Tento koeficient se použije také u pronájmu nehmotného majetku osvobozeného dle §56. Koeficient se upravuje každý kalendářní rok.

Kombinace všech variant je u neziskových subjektů velmi běžný jev. V první řadě se zjistí poměr mezi plněními z ekonomické činnosti s plněními nesouvisejícími s ekonomickou činností. Dále, aby byla zohledněna plnění osvobozená, se příslušná část upraví o koeficient z §76. Na konci roku je potřeba oba koeficienty kontrolovat a upravovat.

Neziskový subjekt si musí zvolit spolehlivý způsob jak daňové doklady označovat, aby je dokázal správně zařadit do jednotlivých kategorií. (9, s. 212)

2.3.Daň z nemovitosti

Daň z nemovitosti je upravena v zákoně č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů a obsahuje daň z pozemků a daň ze staveb. Předmětem daně jsou zjednodušeně pozemky, stavby, byty a nebytové prostory. Poplatníkem je majitel objektu.

Osvobození do daně jsou popsány v §4 a §9. Obecně je osvobození vázáno na podmínku, že nesmí být předmět daně využíván k podnikání a k pronájmu, ale jen pro hlavní činnost organizace. Osvobození, které se týkají neziskových organizací jsou především pozemky ve vlastnictví státu, obce, kraje (pokud se nacházejí na území daného kraje, obce), církví a náboženských společností (pokud slouží k výkonu poslání), sdružení občanů, obecně prospěšných společností, veřejných vysokých škol a veřejných výzkumných institucí. Dále stavby kulturních památek po provedené rekonstrukci na 8 let. Neziskové organizace se mohou také stát poplatníky pokud budou pronajímat pozemky a stavby jiným subjektům, než jsou organizační složky státu, obcí,

krajů či příspěvkové organizace. Stavba i pozemek mohou podléhat také pouze částečnému osvobození. (9, s. 226; 21)

2.4.Daň dědická, darovací a z převodu nemovitosti

Tyto daně jsou upravené v zákoně č.357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí. Zákon však umožňuje tak rozsáhlé osvobození podle §20, že je velmi nepravděpodobné, aby ke zdanění někdy došlo. Nadace a nadační fondy musejí pro uplatnění osvobození podat daňové přiznání. (9, s. 226; 22)

2.5.Daň silniční

Zákon č.16/1993 Sb., o dani silniční upravuje podmínky zdaňování touto daní. Předmětem daně jsou veškerá motorová vozidla registrovaná a provozovaná v České republice používaná za účelem podnikání nebo k jiné výdělečné činnosti. Neziskové organizace se tedy stávají poplatníkem, pokud provozují vozidlo pro ziskovou hlavní činnost nebo pro hospodářskou činnost. Zde vzniká problém, protože organizace někdy dopředu nevědí, které hlavní činnosti budou na konci zdaňovacího období ziskové. Zálohy na silniční daň se však musí odvádět čtvrtletně.

Dále je možné si uplatňovat sníženou daň v prvních 108 měsících od první registrace osobního i nákladního vozidla. (4, s. 118)

2.6.Spotřební daň

„Spotřební daň je upravena zákonem č.353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů. Spotřební dani podléhají vybrané výrobky, a to u všech fyzických a právnických osob (tedy i neziskových organizací), které tyto výrobky produkuje nebo kterým mají být vyvážené nebo dovážené výrobky propuštěny.“ (9, s. 224)

Zdaňovacím obdobím bývá zpravidla kalendářní měsíc, s výjimkou vybraných dovážených výrobků. Správu daně vykonávají celní úřady. (4, s. 177)

Stát v každé kapitole umožňuje neziskovým subjektům daňové výhody. Ale proč? Můžeme mluvit o třech důvodech. Zaprvé neziskové organizace vynakládají své prostředky v oblastech, kde by zcela jistě měl působit stát, a tím tedy snižují výdaje státu. V druhé řadě je to společensky efektivní. A nakonec je to podpora neziskového sektoru poskytující prospěšné služby, aby mohl prosperovat. (9, s. 254)

2.7.Zdaňování neziskových organizací po 1.1.2014

Zákon o dani z příjmu je nyní v legislativním procesu, kdy bude muset dojít k úpravě určitých ustanovení. Jedná se především o definování veřejně prospěšného poplatníka, který bude nejspíš zařazen v §17a. Zřejmě mezi tyto poplatníky nebudou patřit pouze subjekty s uznaným statutem veřejné prospěšnosti. Předpokládá se, ale že úpravy nebudou zásadně měnit postup zdaňování neziskových organizací, pouze se nově definuje terminologie, aby korespondovala s novým občanským zákoníkem. (9, s.172)

S účinností od 1.1.2014 bude také zrušen zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a z převodu nemovitosti. Daň dědická a darovací bude nově zařazena v zákoně č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů. (11, s. 12)

3. Praktická část

3.1. Obecná charakteristika Nadačního fondu manželů Livie a Václava Klausových

Obrázek 5: Logo nadačního fondu (Zdroj: 6)

Nadační fond se sídlem Praha 1, Hrad, PSČ 119 08 byl založen 25.8.2003 jak již název napovídá, dnes již bývalým, prezidentem České republiky prof. Ing. Václavem Klausem, CSc. a jeho manželkou Ing. Livií Klausovou, CSc. Oba zřizovatelé vložili do fondu 100 000 Kč. Nadační fond podporuje především humanitární aktivity, a to jak právnických tak i fyzických osob. Zaměřuje se hlavně na projekty zdravotně sociálního charakteru a v oblasti vzdělávání. V této oblasti působí již 10 let. (6)

Projekty nadačního fondu:

- ✓ **Jazykové kurzy** pro děti z dětských domovů, pěstounských rodin a sociálně slabých rodin. Děti jsou vyslány do zahraničí na jazykovou školu na dva až tři týdny. Tento projekt je realizován ve spolupráci se společností Jazyky v zahraničí s.r.o., která poskytuje nadačnímu fondu zdarma kurzy ve Velké Británii, Irsku, Španělsku, Rakousku, Francii, Německu a na Maltě. Součástí kurzovního je kapesné, doprava, ubytování a stravování v tamní rodině. Nadační fond poskytuje také nadační příspěvky na jazykové kurzy na českých jazykových školách.
- ✓ **Stipendia** pro sociálně slabé studenty středních i vysokých škol, kteří jsou občany České republiky a nedovršili 26 let. Nadační příspěvek slouží k úhradě dopravy, školného, školních pomůcek, ubytování apod.

- ✓ **Řidičské průkazy** k řízení motorového vozidla typu „B“ pro děti z dětských domovů, pěstounských a sociálně slabých rodin, kteří nedovršili 26 let. Není hrazena celá částka kurzu, nadační příspěvek se přiděluje ve výši 5 000 Kč. Je zde tak kladen důraz na zainteresovanost žadatele.
- ✓ **Kroužky** – nadační fond poskytuje až 1500 Kč na kurz či kroužek, který dítě ve věku od 8 do 18 let z dětského domova, pěstounské nebo sociálně slabé rodiny rádo a pravidelně navštěvuje.
- ✓ **Startovné do života** je projekt zaměřující se na děti z dětských domovů a cílem je naučit děti hospodařit s penězi, které dostávají formou fixní částky každoročně po dobu pěti let. Finanční podpora má především ulehčit těmto dětem vstup do nového života a pomoci jim se postavit na vlastní nohy v reálném světě. Je určen dětem ve věku od 14 do 18 let. Každý rok dostane účastník projektu částku 2 500 Kč. Dále je možné získat bonus až 1 500 Kč, který se odvíjí od školních výsledků a mimoškolních aktivit. V poslední řadě je zde ještě motivační bonus 5 000 Kč, pokud dítě zakončí školu výučním listem nebo maturitou.
- ✓ **Senioři komunikují** je vzdělávací projekt zaměřený na seniory a jejich výuku v oblasti ovládání a využívání osobních počítačů. Patří mezi neúspěšnější projekty a zájem o něj každoročně roste. Je realizován ve 130 obcích a městech.
- ✓ **Veřejná sbírka pro děti z dětských domovů, pěstounských a sociálně slabých rodin** a SOS vesniček. Vybrané peníze se použijí na podporu vzdělávání těchto dětí.
- ✓ **Individuální nadační příspěvky** v případech, které si zaslouží zvláštního zřetele a jsou v souladu s posláním nadačního fondu – podpora zdravotně nebo sociálně handicapovaných osob. Příspěvek je možný poskytnout také právnické osobě. V roce 2012 byly příspěvky použity hlavně na výdaje spojené s letními ozdravnými pobyty, se studiem nebo na hudební soustředění.
- ✓ **Podpora dětských obětí dopravních nehod** je projekt připravený ve spolupráci se společností Lukoil a pomáhá ve vzdělání dětem a mladým lidem z dětských

domovů, sociálně slabších nebo pěstounských rodin, kteří ztratili jednoho (nebo oba) rodiče či jsou sami trvale zdravotně postiženi. (6)

Hlavní předpoklad pro získání nadačního příspěvku není pouhá materiální pomoc potřebnému, ale důležitá je podpora a motivace k vlastní aktivitě a samostatnosti. Příjemci se do tíživé a znevýhodněné situace nedostali vlastní vinou, přesto tu musí být vždy prvek snahy a odhodlání se s handicapem vypořádat. Tím se tento fond odlišuje od velkého množství jiných neziskových charitativních organizací. (13)

Nadační příspěvek se poskytuje na základě písemné žádosti a po schválení správní radou. Příjemce musí být schopen prokázat, jak s příspěvkem naložil. Příjemcem nesmí být politická strana nebo hnutí.

Nadační fond neposkytuje přímé služby nebo aktivity, ale pomáhá svými finančními prostředky a propaguje obecně prospěšné cíle. (13)

3.1.1. Orgány nadačního fondu

Orgány nadačního fondu jsou správní rada a dozorčí rada.

Správní rada řídí činnost fondu, spravuje jeho majetek a rozhoduje v jeho záležitostech. Tento tříčlenný statutární orgán má kromě zákonem² daných působností také povinnost rozhodovat o přijetí nadačních darů, rozhodovat o poskytnutí nadačních příspěvků, schvalovat projekty, rozhodovat o účasti či kooperaci na projektech realizovaných jinými nadacemi a nadačními fondy. Členství je pětileté (je možné znovuzvolení) a členem se může stát bezúhonná, právně způsobilá fyzická osoba, která není příjemce ani osoba blízká příjemci nadačního příspěvku. Jménem nadačního fondu jednají vždy společně dva členové. (6)

Dozorčí rada je čtyřčlenný kontrolní orgán, jehož členové se volí na období pěti let. Mezi činnosti patří především kontrola poskytování nadačních příspěvků, kontrola

---

² Zákon č. 227/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů

účetnictví, výroční zprávy a roční uzávěrky, dále dohlíží, aby byly naplňovány poslání a statut nadačního fondu. (6)

3.2. Hospodaření nadačního fondu

3.2.1. Účetnictví

Ze zákona³ musí neziskové subjekty vést účetnictví tak, aby příjmy, které jsou i nejsou předmětem daně a příjmy od daně osvobozené, byly oddělené. A to nejpozději ke dni účetní uzávěrky. Podle jiného zákona⁴ musí být účtováno odděleně také o hospodářské činnosti a vedlejší činnosti, aby subjekt byl schopen sestavit výsledek hospodaření pro oba typy činností zvlášť. Aby toho šlo dosáhnout, účtový rozvrh musí být na začátku kalendářního roku sestaven velice pečlivě a promyšleně. Samotné účetnictví je tak podstatně složitější než u běžných subjektů založených za účelem dosahování zisku. Zvyšují se tak nároky na účetní software, pracovníky, ale i na přípravu smluv, aby byly vyloučené pozdější problémy vyplývající z nepřesné formulace na jakou právní úpravu odkazuje. (9, s. 137)

Nadace a nadační fondy vedou účetnictví podle zvláštního předpisu, kterým je zákon o účetnictví. Nadační fond nevyužívá možnosti vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Neplatí zde žádné velké specifické zvláštnosti. Rozvaha a Výkaz zisku a ztráty mají však trochu jiné uspořádání. Rozvaha je vedená pouze v brutto hodnotách, oprávky a opravné položky jsou vedené v aktivech se zápornou hodnotou. Výkaz zisku a ztráty je rozdělen na činnost hlavní a činnost hospodářskou a u obou položek se zjišťuje stav před zdaněním a po zdanění. (9, s. 138)

Výroční zpráva a roční účetní závěrka fondu se zpracovává za minulý kalendářní rok do 30.6. a součástí jsou veškeré činnosti nadačního fondu. Po schválení správní radou se uloží u Rejstříkového soudu. Musí být ověřena externím auditorem – majetek

---

³ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů §18 odst. 7

⁴ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

fondy, jeho výnosy i náklady jsou vyšší než 3 000 000 Kč. Výroční zpráva je veřejně přístupná. (10)

Nadační fond, až na výjimky, nesmí podnikat svým jménem ani se nesmí podílet na podnikání jiných osob. Majetek se nesmí stát zástavou ani být jakýmkoliv zajištěním závazku. Při prodeji a pronájmu nadačního majetku nesmí být příjemce člen orgánů fondu, revizor fondu ani osoba jim blízká. (10)

3.2.2. Příjmy

Je důležité rozlišovat příjmy na příjmy, které:

- ✓ Nejsou předmětem daně,
- ✓ Jsou sice předmětem daně, ale jsou od daně osvobozené,
- ✓ Jsou předmětem daně,
- ✓ Plynou z hlavní činnosti.

Nejjednodušší způsob je vytvoření odpovídajících analytických účtů.

Další povinností neziskových subjektů je pečlivé sledování činností, které jsou stejného druhu, ale jsou poskytovány za různé ceny (z pohledu jiné tvorby ceny). (11)

Příjmy, které nejsou předmětem daně

Předmětem daně z příjmů nejsou úroky z vkladů na běžném účtu. Tato úprava platí pouze pro subjekty nezaložené za účelem podnikání a dosahování zisku. (26, §18 odst.(4))

Příjmy, které jsou předmětem daně, ale jsou od daně osvobozené

Nadační fond získává prostředky pro svou činnost z veřejné sbírky a od dárců.

Příspěv do veřejné sbírky mohl kdokoli v období adventu a Velikonoc na Jiřském náměstí v prostorách Pražského Hradu. Zbytek roku bylo možné do veřejné sbírky zasílat finance na speciální účet.

Darem se rozumí cokoli, co bylo poskytnuto nadačnímu fondu třetí osobou pro naplňování jeho hlavního účelu. Dárci mohou být z řad fyzických i právnických osob. V případě daru převyšujícího částku 10 000 Kč musí být podepsána darovací smlouva. V druhém případě je založen bankovní účet, na který lze dar zaslat. V roce 2012 nadační fond obdarovalo 16 fyzických osob, z nichž 3 požádali o anonymitu, 31 právnických osob (21 obchodních společností a 7 neziskových organizací), z nichž 3 požádali o anonymitu a 24 dárců, kteří neuzavřeli darovací smlouvu. Výčet dárců je uveden ve výroční zprávě na webových stránkách nadačního fondu. (13)

Přijaté dary za rok 2012	
Dary od fyzických osob	1 557 000
Dary od právnických osob	5 187 852
Dárci bez uzavřené darovací smlouvy	292 600
Veřejné sbírka	606 197
Σ	7 643 649

Tabulka 4: Příjmy z darů nadačního fondu v roce 2012 (Zdroj: 13)

Příjmy z darů jsou předmětem daně darovací podle zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí. Dary spadají do oblasti příjmů od daně osvobozených.

Od daně dědické a darovací je osvobozeno bezúplatné nabytí majetku nadačním fondem, je-li bezúplatně nabytý majetek určen na dosahování obecně prospěšných cílů nadačního fondu v souladu se zákonem upravujícím činnost nadačních fondů, jakož i bezúplatné poskytnutí majetku tímto nadačním fondem v souladu s účelem, pro který

byl zřízen, a podmínkami stanovenými v nadační listině nebo ve statutu. (22, §20 odst.(4) písm. d))

Kdyby vznikaly tržby z pronájmu uměleckých děl, předmětů nebo sbírek, které nadační fond drží v hodnotě 57 tis. Kč, byly by tyto příjmy osvobozeny od daně z příjmu. (11, s. 130)

Příjmy, které jsou předmětem daně

Předmětem daně Nadačního fondu Livie a Václava Klausových jsou úroky z termínovaných vkladů a to konkrétně předmětem daně z příjmů. (26, §18 odst. (4) písm. c))

Příjmy plynoucí z hlavní činnosti

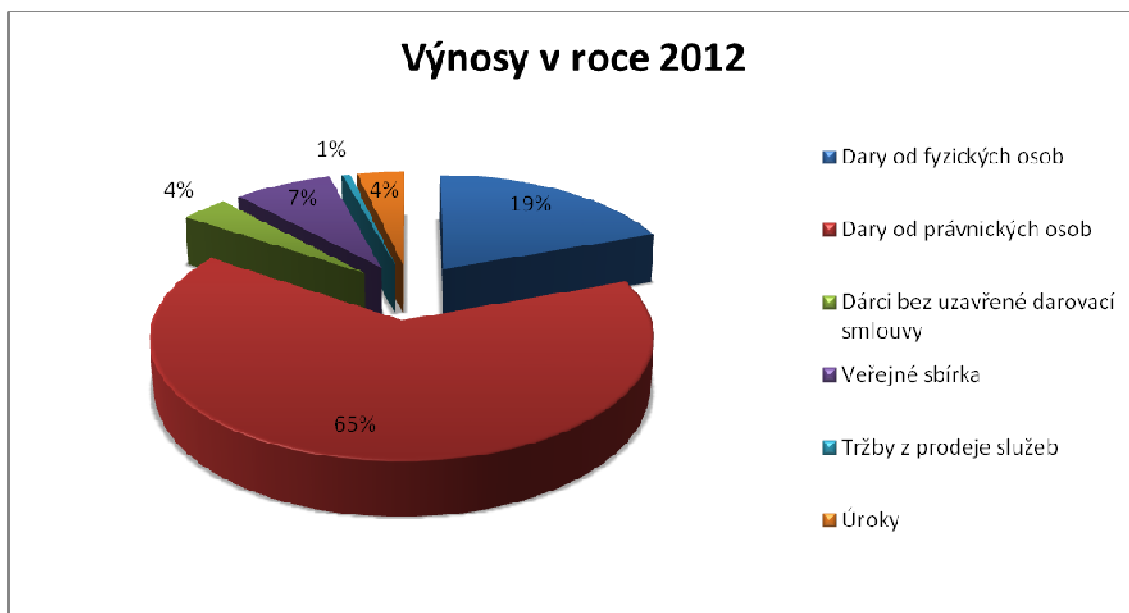
Příjmy plynoucí z hlavní činnosti nadačního fondu jsou jeho výnosy. Tyto výnosy nejsou předmětem daně v případě, že náklady na tyto činnosti převyšují výnosy. Pokud by však výnosy převyšovaly náklady na dosažení a udržení těchto výnosů, stala by se tato hlavní činnost předmětem daně příjmů. (11, s. 140)

Celkové výnosy nadačního fondu za rok 2012 vypadají následovně:

Výnosy v roce 2012	v tis. Kč.
Tržby z prodeje služeb	50
Tržby za vlastní výkony celkem	50
Úroky	291
Kurzové zisky	1
Jiné ostatní výnosy	2
Ostatní výnosy celkem	294
Přijaté příspěvky (dary)	7 643
Přijaté příspěvky celkem	7 643
Σ	7 987

Tabulka 5: Výnosy nadačního fondu za rok 2012 (Zdroj: 13)

Nadační fond dále vede analytické účty k jednotlivým projektům (zakázkám) – jazykové kurzy, stipendia, řidičské průkazy, kroužky, startovné do života, senioři komunikují, individuální příspěvky a podpora dětských obětí dopravních nehod. (13)

Obrázek 6: Graf struktury výnosů (Zdroj: vlastní zpracování dle 13)

3.2.3. Výdaje

Výdaje musí být rozděleny tak, aby korespondovaly s rozdělením příjmů, s analytickými účty a zároveň s §24 zákona o daních z příjmů. Nejedná se o jednoduchou disciplínu.

Výdaje se dají rozlišit na 4 hlavní skupiny:

- ✓ Skutečné výdaje,
- ✓ Fixní výdaje,
- ✓ Výdaje vynaložené jak na hlavní činnost, tak na hospodářskou činnost,
- ✓ Odpisy dlouhodobého majetku.

Skutečné výdaje

Tento druh výdajů je skutečně vynaložen na daný projekt, zakázku a je lehké ho tedy přiřadit a ihned zaúčtovat podle dokladu. Měli by se rovnou rozlišovat na daňově uznatelné a neuznatelné, aby se k nim nemuselo již vracet při výpočtu základu daně z příjmů. Nadační fond však žádné příjmy podléhající zdanění z příjmů nemá, proto se náklady rozlišovat nemusí. (Předmětem daně z příjmu jsou pouze úroky z termínovaného vkladu a k tomu žádné náklady přiřadit nelze). (13)

Projekt	Počet příjemců	Nadační příspěvek
Stipendia	123	956 800
Jazykové kurzy	41	1 173 559
Kroužky	366	450 790
Startovné do života	69	167 359
Senioři komunikují	1400	1 967 398
Řidičské průkazy	37	185 000
Podpora dětí obětí dopravních nehod	22	405 400
Individuální příspěvky	23	100 414
Letní divadelní představení	236	98 280
Σ	2311	5 505 000

Tabulka 6: Poskytnuté nadační příspěvky za rok 2012 (Zdroj: 13)

Fixní náklady

Fixní, nebo-li provozní náklady obsahují výdaje týkající se celé organizace. Jedná se o mzdy, energie, voda, výdaje administrativních pracovníků. Nepatří sem náklady na reprezentaci a odpisy. V roce 2014 tyto náklady činily 1 095 tis. Kč. (13)

Výdaje vynaložené jak na hlavní činnost, tak na hospodářskou činnost

Rozklíčovat náklady, které pokrývají obě činnosti nebo více projektů najednou nebývá vždy jednoduché. Je zde zapotřebí individuálního přístupu ke všem těmto nákladovým položkám a nutnost sledovat například přesný počet odpracovaných hodin pracovníka, který se věnuje více projektům najednou a mzdové náklady přiřadit k jednotlivým projektům. Tato oblast nákladů je v praxi nejproblematictější. Často se stává, že nezisková organizace, když si není jistá, zda se jedná o daňově uznatelný nebo neuznatelný náklad, raději ho označí za daňově neuznatelný, aby předešla složitému prokazovacímu procesu před správcem daně. Nadační fond Klausových nemá žádnou hospodářskou činnost, proto se tím zatím nemusí zabývat. (13)

Odpisy dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek lze pořídit, aby se používal k výkonu pouze hlavní činnosti, k výkonu pouze hospodářské činnosti, a nebo k výkonu obou činností dohromady. V posledním případě je potřeba sledovat poměr využití majetku a určit podíl daňových odpisů ve vztahu k jednotlivým typům příjmů. Nadační fond manželů Klausových nemá žádnou hospodářskou činnost, proto se tím zatím nemusí zabývat. (13)

První veřejná sbírka byla na dobu tří let a probíhala od září 2006. Po velkém úspěchu byla obnovena znovu na dobu tří let, a to s platností do konce září roku 2012. Na to navazuje nejnovější veřejná sbírka, která je již na dobu neurčitou. Z obou těchto sbírek bylo dohromady v roce 2012 vybráno 606 197 Kč. (13)

Výdaje, které byly pokryty z veřejné sbírky:

Řidičské průkazy	185 000
Jazykové kurzy	267 197
Startovné do života	135 000
Nadace Olgy Havlové	19 000
Σ	606 197

Tabulka 7: Výdaje kryté z veřejné sbírky (Zdroj: 13)

Celkové náklady nadačního fondu vypadají následovně:

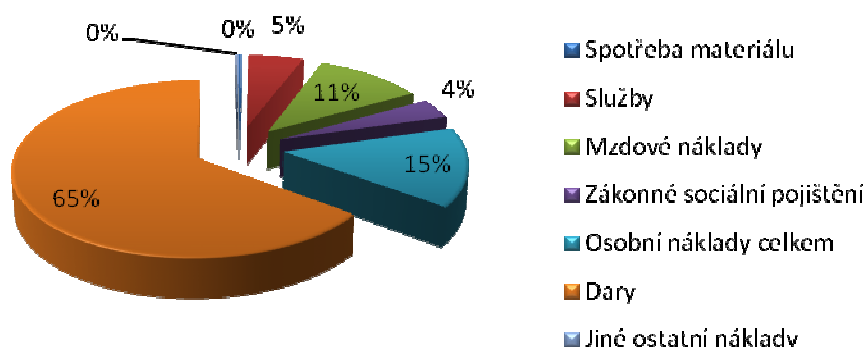
Náklady	v tis. Kč
Spotřeba materiálu	22
Spotřebované nákupy celkem	22
Cestovné	11
Náklady na reprezentaci	9
Ostatní služby	449
Služby celkem	469
Mzdové náklady	936
Zákonné sociální pojištění	318
Osobní náklady celkem	1 254
Kurzové ztráty	15
Dary	5 505
Jiné ostatní náklady	4
Ostatní náklady celkem	5 524
Σ	7 269

Tabulka 8: Náklady nadačního fondu za rok 2012 (Zdroj: 13)

Náklady na vedení fondu, které nesmí překročit 30% hodnoty majetku fondu, se musí vést odděleně od poskytnutých příspěvků. To vychází z §22 zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech. Tyto náklady obsahují především náklady na propagaci a provoz fondu a náklady na udržení a zhodnocení majetku. Za rok 2012 tyto náklady činily 1 095 tis. Kč, což je zhruba 3,3% z hodnoty majetku nadačního fondu. Limit tak nebyl překročen. (13)

Nadační fond má 4 zaměstnance a jednoho zaměstnance vypomáhající při své rodičovské dovolené. Každý z nich má na starost určitou oblast činností fondu. Dále je zde 5 dobrovolníků, kteří přispívají k realizaci projektů nadačního fondu bez nároku na odměnu. (6)

Náklady v roce 2012

Obrázek 7: Graf struktury nákladů (Zdroj: Vlastní zpracování dle 13)

3.3. Zdanění Nadačního fondu manželů Livie a Václava Klausových

Příjmy nadačního fondu jsou předmětem daně z příjmů a daně darovací.

3.3.1. Darovací daň

Nejdůležitějším ustanovením pro Nadační fond manželů Klausových ze zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitosti, je ustanovení v §20 odst. 4 písm. d). Ten říká, že bezúplatné nabytí majetku, který je využíván pro obecně prospěšné cíle, je osvobozeno. V roce 2009 bylo do zákona doplněno upřesnění, že pokud by tento majetek však byl použit na něco jiného než má nadační fond uvedeno ve statutu, nárok na osvobození zaniká. Ve statutu je uvedeno:

„Posláním a účelem Nadačního fondu manželů Livie a Václava Klausových je především podpora humanitárních aktivit právnických a fyzických osob, zejména se zaměřením na podporu projektů a aktivit zdravotně sociálního charakteru a projektů

a aktivit v oblasti vzdělávání. V případech hodných zvláštního zřetele mohou být poskytnuty, na základě žádostí fyzických nebo právnických osob, také individuální nadační příspěvky.“ (10)

Osvobozují se dva druhy darů:

- ✓ Majetek nabytý nadačním fondem k podpoře obecně prospěšných cílů v souladu se statutem a
- ✓ Majetek poskytnutý nadačním fondem v souladu se statutem. (22)

	Dary nabyté NF	Dary poskytnuté NF	Předmětem daně
1.pololetí	3 312 938	2 325 430	5 638 368
2.pololetí	4 330 711	3 179 570	7 510 281
Σ	7 643 649	5 505 000	13 148 649

Tabulka 9: Předmět daně darovací (Zdroj: Vlastní zpracování)

Veškeré dary fondu ať nabyté nebo poskytnuté jsou v souladu s jeho statutem a jsou sice předmětem daně darovací, ale jsou od daně osvobozené. Výsledná daňová povinnost je 0 Kč v obou pololetích.

Přiznání k dani darovací se podává do 30 dnů od okamžiku, kdy k bezúplatnému nabytí majetku došlo. Pokud se však jedná o bezúplatné nabytí majetku, které je osvobozené dle §20 odst. 4, přiznání se podává za uplynulé pololetí. Nadační fond manželů Klasových musí podat přiznání vždy za uplynulé pololetí kalendářního roku – tj. do 30.7. za 1. pololetí a do 30.1. následujícího roku za 2. pololetí. V případě, kdyby správce daně nějakou daň vyměřil, je splatná do 30 dnů od doručení platebního výměru. (4, s. 136)

Možná změna v dalším roce – poskytnutí daru, který není v souladu se statutem

Nadační fond manželů Livie a Václava Klausových realizuje svoje projekty po celé České republice. Velkým příkladem je projekt Senioři komunikují, který je

uskutečňován ve 130 obcích a městech v celém státě. Jednou takovou obcí je obec Žemklava v Moravskoslezském kraji. Výuka je pořádána v místní škole. Škola má však rozbitou střechu. Nadační fond dostal nabídku, že by mohl obdržet v příštím roce dar v hodnotě 480 000 Kč. na opravu nemovitosti, aby se zde kurzy nemusely rušit.

Oprava nemovitosti není dána statutem jako obecně prospěšný cíl tohoto nadačního fondu, a proto se na tento dar nebude vztahovat osvobození od daně darovací.

Sazby daně jsou závislé na výši základu daně a na zařazení ve skupině osob. Nadační fond patří do skupiny III. – ostatní fyzické osoby a právnické osoby.

Sazby daně začínají na 7% při základu daně do 1 000 000 Kč a končí sazbou 40% při základu vyššího než 50 000 000 Kč.

Postup výpočtu bude následující:

Hodnota daru	480 000
Základ daně	480 000
Skupina osob	III.
Sazba daně	7%
Darovací daň	$480\,000 \times 0,07 = 33\,600 \text{ Kč}$

Tabulka 10: Výpočet daně darovací (Zdroj: Vlastní zpracování)

Pokud by se správní rada nadačního fondu rozhodla dar přijmout a zaplatit škole opravu střechy, musela by podat do 30 dnů přiznání k dani darovací a uhradit daň ve výši 33 600 Kč.

Možná změna v dalším roce – poskytnutí sponzorského daru

Dále Nadační fond manželů Klausových dostal nabídku od místního podnikatele, že by s nimi uzavřel smlouvu o sponzorském daru ve výši 100 000 Kč. Jednalo by se o projekt Senioři komunikují a nadační fond by se musel zavázat, že na těchto akcích bude tento podnikatel uveden jako sponzor.

Když se podíváme do §628 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, zjistíme, že dar musí být darovaný bezplatně. Tento sponzorský dar však toto kritérium nesplňuje. Příjem by nebyl již nadále předmětem daně darovací, ale daně z příjmu jako příjem z reklamy. Ten je upraven v §18 odst. 3 a bude vždy předmětem daně.

3.3.2. Daň z příjmu

Předmět daně

Příjem	Předmět daně z příjmu	Částka
Dary, dědictví	ne	7 643 649
Pronájem	ano, s výjimkou uměleckých děl a nemovitostí	0
Reklama	ano	0
Dotace	ne	0
Úroky z vkladů na běžném účtu	ano, osvobozeno	186 851
Úroky z vkladů na jiných účtech než je běžný účet	ano, s výjimkou vkladu s prostředky zapsanými v nadačním rejstříku	104 467
Příjmy z hlavní činnosti	ne, pokud jsou nižší než náklady	52 880
Příjmy z hospodářské činnosti	ano	0

Tabulka 11: Předmět daně z příjmu (Zdroj: Vlastní zpracování)

Úroky z vkladů na běžném účtu vznikají z prostředků podporující hlavní činnost fondu. Případné náklady související s úroky z vkladu na běžném účtu, ale i z vkladů na jiných účtech, budou vždy daňově neúčinné. Úroky z vkladů na jiných účtech vznikají nadačnímu fondu na termínovaném účtu.

Příjmy z hlavní činnosti nepřevyšují náklady s nimi související, proto nebudou vstupovat do základu daně.

Základ daně

Základ daně se zjišťuje z výsledku hospodaření a upravuje se o položky zvyšující nebo snižující základ daně, dále o položky, které se nezahrnují do základu daně. Neziskové organizace obecně musí vést zvlášť hospodářský výsledek z hlavní činnosti a z hospodářské činnosti. Nadační fond manželů Klausových však žádné příjmy ani výdaje z hospodářské činnosti nemá, proto má jen jeden výsledek hospodaření a to ve výši 718 519 Kč.

- ✓ **Položky zvyšující základ daně** jsou uvedené v § 23 odst. 3 písm. a), dále v § 24 a §25. Může se jednat o nejrůznější případy. V případě nadačního fondu se bude jednat o položku – náklady na reprezentaci, náklady, které byly vynaložené v souvislosti s příjmy, jenže nejsou předmětem daně nebo jsou od daně osvobozené.
- ✓ **Položky snižující základ daně** jsou uvedené především v § 23 odst. 3 písm. b), c), dále v §18 odst. 2, 4, 13 a v §19. Jednoduše řečeno se jedná o příjmy, které nejsou předmětem daně, příjmy osvobozené a jiné konkrétní případy. V případě nadačního fondu se jedná o příjmy uvedené v tabulce v předchozí kapitole.
- ✓ **Položky, které se do základu daně nezahrnují** jsou zejména příjmy, které jsou zdaňovány zvláštní sazbou podle § 36. Nadační fond takové příjmy nemá.

Základ daně se tedy zvýší o částku nákladů na reprezentaci ve výši 9 120 Kč, o částku nákladů, které vznikly v souvislosti s hlavní činností ve výši 1 755 208 Kč a o částku nákladů spojené s příjmy, které nejsou předmětem daně v hodnotě 5 505 000 Kč.

Základ daně se sníží o hodnotu příjmů, které nejsou předmětem daně ve výši 7 696 529 Kč a o hodnotu příjmu osvobozeného, kterým zde je úrok z vkladu na běžném účtu ve výši 186 851 Kč.

Výpočet bude následující:

$$ZD = 718\,519 + 7\,269\,328 - 7\,883\,380 = 104\,467 \text{ Kč.}$$

Položky odčitatelné od základu daně

Tyto položky jsou upravené v § 34. Nadační fond neevduje ani daňovou ztrátu ani náklady na výzkum a vývoj. Vztahuje se na něj však možnost 30% odpočtu. Nadační fond si může odečíst dalších 30% ze základu daně, nejméně 300 000 Kč, nejvíce 1 000 000 Kč, ne však více než je hodnota základu daně.

Nadační fond manželů Klausových má základ daně v hodnotě 104 467 Kč, to znamená, že může celou tuto částku odečíst a základ daně bude nulový. Když výši odečtu vynásobíme sazbou daně, tedy 19% vznikne nám daňová úspora.

$$\text{Daňová úspora} = 104\,467 \text{ Kč} \times 0,19 = 19\,848 \text{ Kč}.$$

Podmínkou je, že tato ušetřená částka musí být použita na pokrytí nákladů, z kterých vzniknou příjmy, jenž nejsou předmětem daně – na pokrytí nákladů z hlavní činnosti, a to nejdéle v příštích 3 zdaňovacích obdobích. Normálně by se nezisková organizace musela potýkat s důkazním břemenem (např.: uvést způsob využití peněz v příloze k účetní závěrce), aby si daňovou úsporu obhájila před správcem daně, ale tento nadační fond, žádnou hospodářskou činnost nemá, proto se ušetřené peníze nedají použít jiným způsobem, než jak mu ukládá zákon.

Sleva na dani

Také neziskové subjekty si mohou uplatňovat slevy, pokud zaměstnávají osoby s postižením. Nadační fond žádné takové zaměstnance nezaměstnává a navíc má stejně daňovou povinnost nulovou.

Daňové přiznání

Nadační fond manželů Klausových má zdaňovací období shodné s kalendářním rokem a nechává si účetní závěrku kontrolovat externím auditorem, proto má povinnost doručit daňové přiznání nejdéle do 1.7. Pokud by mu vznikaly pouze příjmy, které nejsou předmětem daně nebo jsou osvobozené, podání by se podávat nemuselo. V tomto případě však vyplněno a doručeno být musí.

Řádek	Částka	Poznámka
10	718 519 Kč	Výsledek hospodaření
40	7 269 328 Kč	Náklady vztahující se k příjmům jež nejsou předmětem daně
70	7 269 328 Kč	Mezisoučet
100	7 643 649 Kč	Dary
101	52 880 Kč	Příjmy z hlavní činnosti
110	186 851 Kč	Úroky z běžného účtu
170	7 883 380 Kč	Mezisoučet
200, 220, 250	104 467 Kč	Základ daně
251	104 467 Kč	30% odpočet
207	0 Kč	Základ daně
280	19%	Sazba daně
290	0 Kč	Daň
310, 330, 340	0 Kč	Daň

Tabulka 12: Řádky daňového přiznání k dani z příjmu (Zdroj: Vlastní zpracování)

3.3.3. Možné změny v dalším roce

Správní rada nadačního fondu se rozhoduje o schválení některých nových činností, které by mohly ovlivnit daňovou povinnost fondu. Cílem této kapitoly je tyto nové činnosti popsat a zhodnotit, jaký dopad by měly na daňovou povinnost subjektu.

Pro modelaci příkladů a lepší přehlednost při porovnávání výsledků, budu vycházet ze stejných dat, které platily v roce 2012.

Možná změna v dalším roce – poskytnutí sponzorského daru

Jak bylo již zmíněno výše, Nadační fond manželů Klausových dostal nabídku od místního podnikatele, že by s nimi uzavřel smlouvu o sponzorském daru ve výši 100 000 Kč. Jednalo by se o projekt Senioři komunikují a nadační fond by se musel zavázat, že na těchto akcích bude tento podnikatel uveden jako sponzor.

Příjem je předmětem daně z příjmu jako příjem z reklamy. Ten je upraven v §18 odst. 3 zákona o dani z příjmu. Náklady spojené s reklamou (výtisk plakátů) jsou odhadovány na 10 000 Kč. Tyto náklady lze uplatit jako daňově účinné.

K upravenému základu daně o položky zvyšující a snižující základ daně je ještě potřeba přičíst výnosy a náklady spojené s reklamou:

$$ZD = 104\,467 + 90\,000 = 194\,467 \text{ Kč.}$$

Výpočet daňové povinnosti bude následující:

Základ daně	194 467 Kč
30% odpočet	194 467 Kč
Daňová úspora	36 949 Kč
Daňová povinnost	0 Kč
Slevy na dani	0 Kč
Výsledná daňová povinnost	0 Kč

Tabulka 13: Výpočet daňové povinnosti (Zdroj: Vlastní zpracování)

Výsledná daňová povinnost je sice nulová, ale nadační fond získal mnohem více finančních prostředků. Získal 90 000 Kč jako další dar na projekt Senioři komunikují a o 17 101 Kč vyšší hodnotu daňové úspory.

Přijmout sponzorský dar je dle mého názoru výhodné. Sice vzniknou určité povinnosti s uváděním sponzora a s prokazováním, že daňová úspora nebyla použita na náklady spojené s reklamou, ale nemyslím, že by šlo o tak velkou komplikaci, kterou by nepřevýšila hodnota přijatých finančních prostředků.

Možná změna v dalším roce – schválení hospodářské činnosti

Do dnešní doby, ačkoliv se již o hospodářské činnosti nějakou dobu uvažuje, zatím tento druh činnosti správní rada neschválila. Se souhlasem by vznikla řada komplikací. Nadační fond by musel pozměnit například systém účtování, aby mohl oddělovat účtování o hlavní činnosti a o hospodářské činnosti nebo přijít na způsob jak prokázat, že daňová úspora by byla použita výhradně v souvislosti s hlavní činností.

K datu 7.března 2013, ale skončilo desetileté působení Václava Klause ve funkci prezidenta České republiky a správní rada se tak bojí, aby nepřišli o velké množství donátorů. Nadační fond manželů Klausových odchodem z Hradu ztratí část své exklusivity a mnozí z donátorů by se mohli domnívat, že svou pozornost oba manželé zaměří jiným směrem. Zvláště poté, co byl ještě v průběhu roku 2012 založen Institut Václava Klause, o.p.s. Správní rada se bude snažit dát najevo, že se v žádném případě podmínky nemění, a že prozatímní desetiletá práce bude nadále pokračovat.

Snížení počtu donátorů a s tím spojené snížení hodnoty darů se však zcela jistě nevyhnou. Proto je otázka zavedení hospodářské činnosti velice aktuální.

V případě, že by se správní rada rozhodla schválit hospodářskou činnost, jednalo by se o tyto činnosti.

- ✓ V rámci projektu Senioři komunikují, by se prodával naučný a podpůrný materiál. Jednalo by se o učebnice, CD nosiče a USB flash disky. Dále by bylo možné volná místa v kurzu zaplnit i širokou veřejností, která by částečně pomáhala hradit náklady. Přednost by se dávalo maminkám na mateřské dovolené, lidem přihlášených na pracovním úřadu a mladým lidem, kteří zrovna ukončili své studium na střední škole.
- ✓ V rámci projektu Jazykové kurzy by byly prodávány jazykové učebnice určené pro výuku v tuzemsku a dále by byly prodávány různé mapky a cestovní průvodce o zemích, kam jsou studenti v rámci tohoto projektu vysíláni.

Projekt Senioři komunikují

Nadační fond pořádá 132 kurzů ročně ve 130 obcích a městech. Jeden kurz je koncipován v průměru pro 30 lidí. Průměrně zůstávají 3 volná místa. Náklady na jeden kurz jsou zhruba 15 000 Kč. Z čehož vychází, že náklady na jednoho účastníka při plném obsazení kurzu jsou 500 Kč. Předpokládá se, že podpůrné materiály by si koupilo všech 30 účastníků kurzu, protože by se staly nepostradatelnou součástí výuky a významným pomocníkem při domácím procvičování probrané tematiky.

Výnosy a náklady vztahující se k jednomu kurzu by vypadaly následovně.

	Výnosy na 1 účastníka	Náklady na 1 účastníka	Výnosy - Náklady	x 30 účastníků	x 132 kurzů
Učebnice	280 Kč	250 Kč	30 Kč	900 Kč	118 800 Kč
CD nosiče	80 Kč	75 Kč	5 Kč	150 Kč	19 800 Kč
USB flah disk	250 Kč	230 Kč	20 Kč	600 Kč	79 200 Kč
Σ					217 800 Kč
3 volná místa	600 Kč	500 Kč	100 Kč		39 600 Kč
Σ					257 400 Kč

Tabulka 14: Výnosy a náklady z hospodářské činnosti u projektu Senioři komunikují
(Zdroj: Vlastní pracování)

Nadační fond manželů Klausových by tak získal 257 400 Kč pro svoji činnost. Celkové náklady v roce 2012 na projekt senioři komunikují byly ve výši 1 967 398 Kč, takto by mohly být z 13% hrazeny hospodářskou činností.

Projekt Jazykové kurzy

Nadační fond každoročně dostává vybrané třítydenní jazykové kurzy v Evropských zemích zdarma od společnosti Jazyky v zahraničí s.r.o.. Během roku bylo takto vysláno do zahraničí 36 studentů. Protože již účastníci poptávali tištěné informace ohledně cílové destinace, nadační fond předpokládá, že by tyto cestovní průvodce mohla koupit jedna třetina studentů. Dále by si studenti využívající kurzy na českých školách mohli zakoupit potřebné jazykové učebnice. V roce 2012 se těchto kurzů zúčastnilo 5 studentů. Předpokládá se, že by si učebnici koupilo všech pět účastníků, jelikož bez nich kurz nelze absolvovat.

Výnosy a náklady by vypadaly následovně:

	V na 1 studenta	N na 1 studenta	V - N	x počet studentů
Učebnice	450 Kč	420 Kč	30 Kč	150 Kč
Cestovní průvodce	180 Kč	150 Kč	30 Kč	360 Kč
Mapky	100 Kč	80 Kč	20 Kč	240 Kč
Σ				750 Kč

Tabulka 15: Výnosy a náklady z hospodářské činnosti u projektu Jazykové kurzy (Zdroj: Vlastní zpracování)

Dále je zde potřeba zohlednit odpovídající část fixních nákladů. Postup a výběr metody je uveden v kapitole č. 4 Vlastní návrhy řešení. Při zvolení varianty č. 2, která je založena na poměru skutečných nákladů v jednotlivých činnostech. Odpovídající část fixních nákladů připadajících na hospodářskou činnost je 306 703 Kč.

Výsledek hospodaření z hospodářské činnosti bude vypadat takto:

$$VH = 257\,400 + 750 - 306\,703 = -48\,553 \text{ Kč.}$$

Výsledek hospodaření je předmětem daně z příjmu. O hospodářské činnosti se musí účtovat odděleně a výsledek hospodaření se také uvádí zvlášť ve Výkazu zisku a ztráty.

Výpočet daňové povinnosti

Za předpokladu, že veškeré údaje zůstávají stejné jako byly v roce 2012, se základ daně navýší/ sníží o výsledek hospodaření z hospodářské činnosti.

$$ZD = 104\,467 - 48\,553 = 55\,914 \text{ Kč.}$$

30% ze základu daně činí 16 774 Kč. Je však možno si odečíst až 300 000 Kč, maximálně do výše základu daně, tedy 55 914 Kč.

Samotný výpočet daňové povinnosti uveden v tabulce:

Základ daně	55 914 Kč
30% odpočet	55 914 Kč
Daňová úspora	10 624 Kč
Základ daně ↓ 1000	0 Kč
Sazba daně	-
Daňová povinnost	0 Kč
Slevy na dani	0 Kč
Výsledná daňová povinnost	0 Kč

Tabulka 16: Výpočet daňové povinnosti (Zdroj: Vlastní zpracování)

Ani při této variantě, by nadační fond nemusel zaplatit žádnou daň z příjmu. Strategie správní rady neplatit žádné daně zůstane zachována a přitom nadační fond získá další finanční prostředky pro svoji činnost. Dohromady by fond obdržel 258 150 Kč na podporu své hlavní činnosti a mohl by pomoci dalším potřebným dětem z dětských domovů, ze sociálně slabých nebo pěstounských rodin.

3.4.Nadační fond a nový občanský zákoník

Zákon č. 227/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech se k 1.1.2014 ruší a veškeré instituce založené dle tohoto zákona budou od roku 2014 považovány jako zřízené dle nového občanského zákoníku (NOZ). Novou právní úpravou přichází především nová terminologie. Nově se nebudou nadační fondy zřizovat pouze za účelem veřejně prospěšným, ale také za účelem dobročinným. Pokud účel bude částečně dobročinný a částečně veřejně prospěšný, bude se jednat o nadační fond se smíšeným účelem. Tím, se oblast působení nadačních fondů rozšiřuje. Tato úprava vychází z vývoje nadačního práva v Evropě. Změna účelu dříve nebyla povolena, nově to bude za určitých podmínek možné, i když se předpokládá, že půjde o výjimečný stav. Otázkou zůstává, zda to neodradí některé dárce. (2)

Založit nadační fond již nepůjde písemnou smlouvou, ale jen zakládací listinou (i když bude zakladatelů více). Zakladatelé tak budou muset jednat jednomyslně. Součástí nadační listiny již nebudou muset být identifikační čísla právnických osob a data narození osob obsažených v nadační listině. V názvu by měl být navíc uveden i účel nadačního fondu. Pokud zakladatel bude chtít projevit více iniciativy, bude moci při založení nadačního fondu vydat také jeho statut.

Po datu 1.1.2014 dostanou nadační fondy 2 roky na úpravu, aby upravily svou nadační listinu či svůj název, je-li v rozporu s NOZ. (2)

Statutárním orgánem nadále zůstává správní rada. Členy mohou však být také právnické osoby a členové mohou jednat každý samostatně. Člen musí plnit svou funkci s péčí řádného hospodáře, tedy s nezbytnou loajalitou, s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Právnické osoby mohou být také členem dozorčí rady nebo revizorem.

Nadační fond nově nebude vytvářet ani nadační jistinu ani nadační kapitál a majetek půjde zcizit, pokud to bude v souladu s účelem fondu. Dále NOZ rozšiřuje okruh těch, kterým nelze poskytnout nadační příspěvek. (2)

Velké změny nastávají v otázce podnikání. Podle zákona o nadacích a nadačních fondech bylo podnikání až na výjimky zcela vyloučeno. NOZ tuto oblast dost uvolňuje. Nadační fond může podnikat v libovolné oblasti za dodržení podmínek, že se bude

jednat o vedlejší činnost, která slouží k podpoře hlavní činnosti a výtěžek bude použit pouze pro dosažení účelu nadačního fondu. (2)

Novinkou je také možnost získat Znamku kvality udělovanou Fórem dárců. Znamka kvality se uděluje na dva roky a vypovídá, že nadační fond je transparentní, pracuje kvalitně a dodržuje etické principy. (27)

Nový občanský zákoník také umožňuje v krajní nouzi nepřekonatelných majetkových potíží změnu nadace na nadační fond.(2)

Nově je taky uchopena úprava veřejných rejstříků a to zákonem č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ale pro nadační fondy k žádným velkým změnám nedochází, pouze je lehce jinak upraven výčet dokumentů, které mají být zveřejněny. Organizace dostane lhůtu 6 měsíců, aby veškeré dokumenty přizpůsobila nové právní úpravě. (2)

NOZ dělá větší rozdíly mezi nadacemi a nadačními fondy. V tabulce jsou uvedeny největší rozdíly mezi nimi.

Oblast srovnávání	Nadace	Nadační fond
Délka trvání	Trvalá služba veřejnosti	Dočasná služba veřejnosti
Název	Obsahuje "nadace"	Obsahuje "nadační fond"
Vklad	Předpoklad trvalého výnosu	Není předpoklad trvalého výnosu
Vkladová povinnost	500 000 Kč	Zákon neuvádí
Majetek	Nadační kapitál alespoň 500 000Kč	Nevytváří nadační kapitál

Tabulka 17: Rozdíly mezi nadacemi a nadačními fondy dle NOZ (Zdroj: Vlastní zpracování dle 2)

4. Vlastní návrhy řešení

Nezisková organizace Nadační fond manželů Livie a Václava Klausových se snaží být co nejvíce transparentní a postupovat s maximální obezřetností, šetrností a zodpovědností. Důkazem je již dvanáctiletý úspěch nadačního fondu. Všechny projekty se postupně rozšiřují a nové další se zakládají. Není však zcela zřejmé jak další vývoj organizace ovlivní ukončení prezidentské funkce Václava Klause. Nadační fond se snaží ze vše sil ukázat svým donátorům, že to jeho činnost nijak neovlivní a není potřeba ho i nadále nepodporovat. Přichází tak čas, kdyby se správní rada měla zamyslet, zda není nejvhodnější doba zkusit získat finanční prostředky i prostřednictvím jiných cest.

Z uvedené analýzy vyplývá, že nadační fond plně nevyužívá možnosti 30% odpočtu. Otázka tak zní, zda to není škoda, když ho stát nabízí. Díky tomuto ustanovení by se mohl nadační fond dofinancovávat i jinými prostředky než jen z darů, aniž by mu vznikla vysoká daňová povinnost, nebo aby mu vůbec nějaká vznikla.

Jedna z možností je začít „podnikat“ v rámci hospodářské činnosti. Správní rada se k této možnosti přiklání a už nějakou dobu uvažuje o její schválení. Já bych zavedení hospodářské činnosti doporučovala. Její zavedení s sebou však přinese administrativní zatížení, především těsně před zahájením hospodářské činnosti. Přesná metodika v odborné literatuře chybí, protože řešení pro daňové a účetní problémy se musí řešit případ od případu trochu jinak, co je zrovna vhodné pro daný subjekt. Pokusím se v této kapitole shrnout odbornou literaturou doporučené kroky pro zahájení hospodářské činnosti.

V první řadě je potřeba upravit statut a uvést zde o jaký druh činností se bude jednat. Také je nutné vyškolit personál, který bude o účetních operacích účtovat a rozhodnout, jak se budou doklady související s hospodářskou činností označovat.

Jako druhý krok bude doporučení zavedení nákladových středisek. Je důležité rozdělit jednotlivé hlavní činnosti, jednotlivé vedlejší činnosti, správu majetku, řídicí aparát, apod. Z uvedeného je jasné, že rozdělení nebude jednoduchou záležitostí, ale velice usnadní přehlednost účetnictví a poté samotné zpracování daňového přiznání. Žádný právní předpis neurčuje míru podrobnosti a je to tedy zcela na vlastním uvážení

organizace. Je pravděpodobné, že rozdělení nebude zcela vyhovovat potřebám organizace hned na první pokus, není ale zakázáno systém každoročně zdokonalovat.

V oblasti výnosů je důležité pečlivě rozlišovat, které příjmy jsou předmětem daně, a které nejsou. Do této doby byly předmětem daně pouze úroky z vkladů na termínovaných účtech. Teď se jejich zastoupení zvětší o další příjmy související s vedlejší činností. Jejich správné rozlišování poslouží ke správnému přidělování odpovídajících nákladů. Budou vznikat nově také náklady, které souvisejí jak s hlavní činností, tak i s tou hospodářskou. Nadační fond bude muset vyřešit otázku, jak oba typy činností správně podělit.

Budu vycházet z rozdělení nákladů jak byly popsány dříve v diplomové práci, rozdělení na – skutečné výdaje, fixní náklady, náklady na hlavní činnost a odpisy. Skutečné výdaje jsou nejjednodušší a dobře určitelná kategorie. U projektu Jazykové kurzy, lze velmi spolehlivě vyčíslit náklady související s hospodářskou činností. Jedná se o výdaje přímo vynaložené na nákup učebnic, mapek nebo průvodců. U projektu Senioři komunikují se bude postupovat stejným způsobem u nákupu učebnic, CD nosičů a USB flash disků. Dále tu zbývá přiřadit výdaje spojené s kurzem samotným. Nadační fond si prostory pronajímá, takže tu nevznikají jednotlivé náklady spojené s energiemi apod. Dále platí mzdu lektorovi, který kurz vede. Částka spojená s kurzem je průměrně 15 000 Kč. Jako nejjednodušší způsob jaký se nabízí, je vyjádřit poměrem jaká určitá poměrná část výdajů připadá na jednoho účastníka. Uvažujeme, že při plné obsazenosti kurzu (30 lidí) jsou 3 účastníci doplnění z řad široké veřejnosti. Výpočet bude následující:

Výdaj připadající na 1 účastníka $15\,000 : 30 = 500$ Kč. To znamená, že 1 500 Kč bude výdaj vynaložený na hospodářskou činnost, bude daňově účinný a bude vstupovat do výsledku hospodaření z hospodářské činnosti.

Fixní náklady jsou malým oříškem. Jedná se o náklady, které zaštiťují administrativní a ekonomické oddělení, řízení, správu, údržbu apod. I tato kategorie nákladů musí být promítnuta jak do hlavní činnosti, tak do té hospodářské. Existuje více možností jak přiřazovat fixní, též provozní náklady. Je tu například věcné nebo hodnotové kritérium. V této diplomové práci vyberu jako doporučení použití procentního poměru. Lze vybrat ze dvou variant.

První variantou je určení procentního poměru na jednu korunu celkových příjmů. Mezi jednotlivé druhy příjmu se rozdělí fixní náklady v poměru v jakém byly dosaženy. Pro zjednodušení se rozdělí výnosy pouze na výnosy z hlavní činnosti a na výnosy z vedlejší činnosti. V tomto případě lze tak učinit, protože nadační fond má příjmy, které jsou předmětem daně v rámci hlavní činnosti pouze z vkladů na termínovaných účtech, kde žádné náklady přiřadit nejdou. V jiném případě by bylo potřeba fixní náklady rozdělovat také mezi jednotlivé druhy příjmů. Pro tuto první variantu by výsledné rozřazení fixních nákladů vypadalo takto:

	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Celkem
Výnosy	7 987 847	2 658 810	10 646 657
Fixní náklady	821 830	273 540	1 095 370

Tabulka 18: Rozdělení fixních nákladů dle procentního poměru na jednu korunu celkových příjmů (Zdroj: Vlastní zpracování)

Druhá varianta přiřazuje fixní náklady podle poměru v jakém poměru jsou skutečné náklady v jednotlivých činnostech. Podmínkou této varianty je, že vždy v každém druhu činností musí být nějaké skutečné náklady zastoupeny. Rozřazení fixních nákladů podle skutečných nákladů je spočítáno v následující tabulce:

	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Celkem
Výnosy	7 987 847	2 658 810	10 646 657
Skutečné náklady	6 173 958	2 400 660	8 574 618
Fixní náklady	788 667	306 703	1 095 370

Tabulka 19: Rozdělení fixních nákladů dle procentního poměru skutečných nákladů (Zdroj: Vlastní zpracování)

Když se obě varianty porovnají, je vidět, že se výsledky nerovnají. Je na organizaci jakou variantu zvolí a jakou pak bude schopna obhájit před správcem daně.

Cílem této diplomové práce je však daňová optimalizace a proto je doporučení jasné – zvolit druhou variantu, kdy připadá větší část fixních nákladů do hospodářské činnosti a snižuje se základ daně. Avšak v tomto konkrétním případě není podstatné

jako variantu nadační fond zvolí, protože v obou variantách vyjde základ daně menší než 300 000 Kč. Rozdíl bude ve výši daňové úspory. V první variantě bude hodnota daňové úspory rovna 16 034 Kč a ve druhé variantě rovna 10 624 Kč. Může se tak jednat jen o doporučení pro příští roky, kdy může být situace rozdílná. Je také potřeba brát na zřetel, že se jedná o simulaci, kde byly použity údaje o výnosech a nákladech z roku 2012, aby bylo lépe vidět porovnání.

Odpisy vytvořené z majetku, který je používán pro oba typy činností, se musejí také rozdělit na dvě části a přiřadit do typu činnosti kam náleží. Nejlépe vyjádřením poměru jakým je majetek používán k získávání jednotlivých druhů příjmů. Tento poměr lze vyjádřit například podle hodin, dní provozu majetku nebo počtem strávených hodin obsluhy majetku. Nadační fond využívá svůj odpisovaný majetek pouze v rámci své hlavní činnosti a zatím to řešit nemusí. Ale není vyloučené, že tato skutečnost nemůže nastat v budoucnosti, proto je zde uvedena.

Dále bych se ráda věnovala problematice daňové úspory. V dnešní době, kdy se nadační fond věnuje pouze hlavní činnosti, není potřeba dokládat jakým způsobem bylo naloženo s daňovou úsporou. Není možné, aby byla vynaložena na příjmy, jež jsou předmětem daně. A pokud by to bylo vyžadováno, lze využít elegantního řešení, kdy se ušetřená daň vyloučí z daňově uznatelných nákladů a zvýší se základ daně.

V případě, že by došlo k povolení také hospodářské činnosti, se organizace s touto otázkou bude muset nějakým způsobem vypořádat. Dle zákona o dani z příjmu, je účetní jednotka povinna doložit, jak s ní bylo naloženo, avšak v účetnictví nelze najít důvod k účtování daňové úspory jako o zdroji příjmu. Pokud by o daňové úspoře bylo účtováno například, jako o vytvoření rezervy, objevila by se ve výsledku hospodaření, a tím ho zkreslila. Zbývá pouze mimoúčetní sledování, popřípadě její zachycení na podrozvahovém účtu.

S hospodářskou činností také souvisí možnost, že z ní vznikne záporný výsledek hospodaření. Tato ztráta může být podle §34 zákona o dani z příjmu odečtena od základu daně v následujících 5 zdaňovacích obdobích od doby, kdy byla ztráta vyměřena. Odečet není povinný, organizace si může vybrat, zda bude chtít možnosti odečtu využít, či nikoliv.

Poslední problematice, které bych se chtěla věnovat, je otázka darů. Nadační fond se bojí, dle mého názoru oprávněně, že množství darů od donátorů klesne. Je důležité si uvědomit, že samotné darování, kromě dobrého pocitu, nic jiného donátorovi nepřináší. Když se na to podíváme z pohledu právnických osob, darování je nestaví ani do lepšího postavení, ani to není žádná prestižní záležitost. Bohužel, ani možnost odpočtu od základu daně není v dnešní době velmi motivující prvek. Je nasnadě se zamyslet, zda by nebylo dobré začít motivovat především právnické osoby určitým „protiplněním“. Protiplnění může mít jakoukoli formu prezentace firmy, například někam umístit její reklamu. V případě, že by nadační fond této možnosti opravdu chtěl využít, je třeba si uvědomit, že už se pak v žádném případě nejedná o dar, ale o reklamu, která je vždy předmětem daně z příjmu. Náklady vynaložené na reklamu jsou tedy daňově uznatelné, ale je nutné vyjádřit opravdu jen ty náklady, které souvisí s tvorbou reklamy. Mezi protiplnění, které se považují za reklamu, nepatří pouhé uvedení loga nebo uvedení jména dárce v seznamu dárců.

Závěr

Neziskové organizace jsou důležitou součástí národního hospodářství a působí v oblastech kulturních, humanitárních, sportovních apod. Tyto subjekty nejsou založeny aby dosahovaly zisku, ale aby dosahovaly užitku. Často se jedná o oblasti, které by stát měl hradit sám, avšak třeba nemůže nebo jen v omezené míře. Proto je stát alespoň podporuje, ať už prostřednictvím dotací, grantů nebo zvýhodněným daňovým režimem. Každá výjimka však zvyšuje komplikovanost jakéhokoliv procesu, a tak se zdanění neziskových organizací stává velmi složitou disciplínou. Není totiž možné úplně odbourání daňové zátěže od daně z příjmu, protože by došlo na vytváření nerovných podmínek na trhu.

Cílem této diplomové práce bylo vytvořit základní přehled o neziskových subjektech a o problematice jejich zdaňování. Dále bylo cílem zanalyzovat konkrétní neziskovou organizaci a navrhnout určité změny, které by vedly k její daňové optimalizaci.

Za neziskovou organizaci byl vybrán Nadační fond manželů Livie a Václava Klausových. V práci je nastíněno, jak tento nadační fond rozlišuje svoje příjmy a výdaje, aby zůstaly odděleny příjmy a s nimi související výdaje, které jsou předmětem daně (daně z příjmu nebo daně darovací), které jsou osvobozené, a které předmětem daně nejsou. Nadačnímu fondu nevzniká žádná daňová povinnost. Od daně darovací jsou veškeré přijaté i poskytnuté dary osvobozené. Předmětem daně z příjmu je příjem z úroků z vkladů na termínovaných účtech. Zde je uplatňován takzvaný „30% odpočet“ podle §20 odst. 7 zákona o dani z příjmu. Z analýzy vyplývá, že je odpočtu využíváno pouze z jedné třetiny a mohlo by ho být klidně využíváno více.

Nadační fond očekává v průběhu dalších let snížení výše obdržených darů, proto je v praktické části nastíněno, jak by se do zdanění promítlo schválení hospodářské činnosti. Správní rada již o této možnosti uvažuje, především v podobě prodeje různých podpůrných materiálů. Výsledkem simulace je zjištění, že ačkoli by se nadační fond musel ze začátku potýkat s administrativní náročností, na výsledné daňové povinnosti by se nic nezměnilo, zůstala by nadále nulová. Nadační fond by tak mohl získat určité finanční prostředky navíc a nemusel by se obávat, že bude potřeba nějaké projekty

omezit, či úplně zrušit. V poslední kapitole jsou uvedena doporučení, jak postupovat při zavedení hospodářské činnosti.

Z daňové soustavy České republiky je pro neziskové organizace bezesporu nejtěžší správně určit a odvést daň z příjmu. Důkazem jsou neustálé chyby, které se mezi neziskovými subjekty objevují a velké množství odborné literatury napsané na toto téma. Komplikovanost spočívá v pochopení znění zákona, ale hlavně také v sestavení metodiky, jak postupovat. Často může určení správného propojení mezi příjmy a výdaji znamenat takový problém, že konečný výsledek nemusí plně odpovídat skutečnosti.

Seznam použitých zdrojů

- [1.] BENDA, V. *DPH u neziskových subjektů*. Praha: Polygon, 2009, s. 167. ISBN 978-80-7273-160-2.
- [2.] FRIŠTENSKÁ, H. a kol. *Průvodce Občanským zákoníkem pro nadace a nadační fondy*. [online]. 2010. [Cit. 2013-12-13]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/user_upload/informacni_brozury/Pruvodce-obcanskym-zakonikem-pro-nadace-a-nadacni-fondy_fd-_5_.pdf>.
- [3.] HUDCOVÁ, Z. *Daňový režim neziskových organizací v ČR a ve vybraných zemích EU*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007, s. 173. ISBN 978-80-244-1841-4.
- [4.] KOČÍ, P. a kol. *Meritum Nevýdělečné organizace 2012*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, s. 312. ISBN 978-80-7357-737-7.
- [5.] MORÁVEK, Z. *Nadace a nadační fondy z daňového a účetního hlediska* [online]. 2009. [Cit.2014-01-05]. Dostupné z: <[http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d5211v7250-nadace-a-nadacni-fondy-z-danoveho-a-ucetniho-hlediska/?search_query=\\$issue=1176](http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d5211v7250-nadace-a-nadacni-fondy-z-danoveho-a-ucetniho-hlediska/?search_query=$issue=1176)>.
- [6.] *Nadační fond manželů Livie a Václava Klausových* [online]. 2012. [Cit. 2013-12-13]. Dostupné z: <<http://www.nadacnifondklausovych.cz/>>.
- [7.] *Neziskovky.cz* [online]. 2013. [Cit. 2013-12-13]. Dostupné z: <<http://www.neziskovky.cz/>>.
- [8.] REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru*. Praha: Ekopress, 2010, s. 188. ISBN 978-80-86929-54-5.
- [9.] RŮŽIČKOVÁ MERLÍČKOVÁ, R. *Neziskové organizace*. Olomouc: Anag, 2013, s. 263. ISBN 978-80-7263-825-3.
- [10.] *Statut nadačního fondu* [online]. 2012. [Cit. 2013-12-13]. Dostupné z: <<http://www.nadacnifondklausovych.cz/o-nadacnim-fondu/statut-nadacniho-fondu>>

- [11.] STUHLÍKOVÁ, H., KOMRSKOVÁ, S. *Zdaňování neziskových organizací*. Olomouc: Anag. 2013, s. 279. ISBN 978-80-7263-774-4.
- [12.] ŠIROKÝ, J. a kol. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C.H.BECK, 2008, 301 s. ISBN: 9780-80-7400-005-8.
- [13.] *Výroční zpráva Nadačního fondu manželů Livie a Václava Klausových za rok 2012* [online]. 2012. [Cit. 2013-12-01]. Dostupné z: <
<http://www.fotoprostor.cz/nadace-doc/vz-2012-cz.pdf>>
- [14.] Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů.
- [15.] Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- [16.] Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.
- [17.] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- [18.] Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, ve znění pozdějších předpisů.
- [19.] Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.
- [20.] Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů.
- [21.] Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů.
- [22.] Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací, a dani z převodu nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů.
- [23.] Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.
- [24.] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- [25.] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
- [26.] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

- [27.] *Známka kvality pro nadace a známka kvality pro nadační fond* [online]. 2010.
[Cit. 2013-12-13]. Dostupné z: <<http://www.donorsforum.cz/sluzby-a-projekty/znamka-kvality.html>>.

Seznam tabulek a obrázků

Seznam tabulek

Tabulka 1: Počet vybraných neziskových organizací v ČR	16
Tabulka 2: Právní úprava jednotlivých neziskových organizací	23
Tabulka 3: Schéma výpočtu daní z příjmu neziskových organizací.....	30
Tabulka 4: Příjmy z darů nadačního fondu v roce 2012.....	42
Tabulka 5: Výnosy nadačního fondu za rok 2012	43
Tabulka 6: Poskytnuté nadační příspěvky za rok 2012	45
Tabulka 7: Výdaje kryté z veřejné sbírky	46
Tabulka 8: Náklady nadačního fondu za rok 2012	47
Tabulka 9: Předmět daně darovací.....	49
Tabulka 10: Výpočet daně darovací	50
Tabulka 11: Předmět daně z příjmu.....	51
Tabulka 12: Řádky daňového přiznání k dani z příjmu.....	54
Tabulka 13: Výpočet daňové povinnosti	55
Tabulka 14: Výnosy a náklady z hospodářské činnosti u projektu Senioři komunikují. 57	
Tabulka 15: Výnosy a náklady z hospodářské činnosti u projektu Jazykové kurzy.....	58
Tabulka 16: Výpočet daňové povinnosti	59
Tabulka 17: Rozdíly mezi nadacemi a nadačními fondy dle NOZ.....	61
Tabulka 18: Rozdělení fixních nákladů dle procentního poměru na jednu korunu celkových příjmů	64
Tabulka 19: Rozdělení fixních nákladů dle procentního poměru skutečných nákladů ..	64

Seznam obrázků

Obrázek 1: Členění národního hospodářství podle principu financování	13
Obrázek 2: Originální zobrazení národního hospodářství podle Pestoffa	14
Obrázek 3:Národní hospodářství podle Pestoffa	15
Obrázek 4: Daňová soustava České republiky	26
Obrázek 5: Logo nadačního fondu.....	37
Obrázek 6: Graf struktury výnosů	44
Obrázek 7: Graf struktury nákladů	48

Seznam použitých zkratek

ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
N	Náklad
NF	Nadační fond
o.p.s.	Obecně prospěšná společnost
V	Výnos
ZDP	Zákon o dani z příjmu
ZDPH	Zákon o dani z přidané hodnoty

Seznam příloh

Příloha č. 1: Rozvaha a výkaz zisku a ztráty ke dni 31.12.2012

ROZVAHA V PLNÉM ROZSAHU K 31. 12. 2012 (v tisících Kč)

AKTIVA			Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslední- mu dni účetního období
<i>a</i>			B	1	2
A.	Dlouhodobý majetek celkem	Součet I.až IV.	1	57	57
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem				
	1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	(012)	2		
	2. Software	(013)	3	87	87
	3. Ocenitelná práva	(014)	4		
	4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	(018)	5		
	5. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	(019)	6		
	6. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	(041)	7		
	7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	(051)	8		
	Součet I.1. až I.7.		9	87	87
II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem				
	1. Pozemky	(031)	10		
	2. Umělecká díla, předměty a sbírky	(032)	11	57	57
	3. Stavby	(021)	12		
	4. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	(022)	13		
	5. Pěstitelské celky trvalých porostů	(025)	14		
	6. Základní stádo a tažná zvířata	(026)	15		
	7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	(028)	16	26	26
	8. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	(029)	17		
	9. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	(042)	18		
	10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	(052)	19		
	Součet II.1. až II.10.		20	83	83
III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem				
	1. Podíly v ovládaných a řízených osobách	(061)	21		
	2. Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	(062)	22		
	3. Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	(063)	23		
	4. Půjčky organizačním složkám	(066)	24		
	5. Ostatní dlouhodobé půjčky	(067)	25		
	6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	(069)	26		
	7. Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	(043)	27		
	Součet III. 1. až III. 7.		28		
IV.	Oprávky k dlouho- dobému majetku celkem				
	1. Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	(072)	29		
	2. Oprávky k softwaru	(073)	30	-87	-87
	3. Oprávky k ocenitelným právům	(074)	31		
	4. Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	(078)	32		
	5. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	(079)	33		
	6. Oprávky ke stavbám	(081)	34		
	7. Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	(082)	35		
	8. Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	(085)	36		
	9. Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	(086)	37		
	10. Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	(088)	38	-26	-26
	11. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	(089)	39		
	Součet IV.1. až IV.11.		40	-113	-113

AKTIVA		číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
<i>b</i>				
B.	Krátkodobý majetek celkem	<i>b</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
	Součet B.I. až B.IV.	41	31 973	32 855
I.	Zásoby celkem			
	1. Materiál na skladě.....	(112).....42		
	2. Materiál na cestě.....	(119).....43		
	3. Nedokončená výroba.....	(121).....44		
	4. Polotovary vlastní výroby.....	(122).....45		
	5. Výrobky.....	(123).....46		
	6. Zvířata.....	(124).....47		
	7. Zboží na skladě a v prodejnách.....	(132).....48	1 052	1 096
	8. Zboží na cestě.....	(139).....49		
	9. Poskytnuté zálohy na zásoby.....	(314).....50		
	Součet I. 1. až I. 9.	51	1 052	1 096
II.	Pohledávky celkem			
	1. Odběratelé.....	(311).....52	40	40
	2. Směnky k inkasu.....	(312).....53		
	3. Pohledávky za eskontované cenné papíry.....	(313).....54		
	4. Poskytnuté provozní zálohy.....	(314).....55		
	5. Ostatní pohledávky.....	(315).....56		
	6. Pohledávky za zaměstnanci.....	(335).....57		
	7. Pohledávky za institucemi soc. zabezpečení a zdrav. pojištění.....	(336).....58		
	8. Daň z příjmů.....	(341).....59		27
	9. Ostatní přímé daně.....	(342).....60		
	10. Daň z přidané hodnoty.....	(343).....61		
	11. Ostatní daně a poplatky.....	(345).....62		
	12. Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem.....	(346).....63		
	13. Nároky na dotace a ost. zúčtování s rozp. orgánů územ. samospráv. celků.....	(348).....64		
	14. Pohledávky za účastníky sdružení.....	(358).....65		
	15. Pohledávky z pevných termínových operací.....	(373).....66		
	16. Pohledávky z vydaných dluhopisů.....	(375).....67		
	17. Jiné pohledávky.....	(378).....68		3
	18. Dohadné účty aktivní.....	(388).....69	109	
	19. Opravná položka k pohledávkám.....	(391).....70		
	Součet II.1. až II.19.	71	149	70
III.	Krátkodobý finanční majetek celkem			
	1. Pokladna.....	(211).....72	2	20
	2. Ceniny.....	(213).....73		
	3. Účty v bankách.....	(221).....74	30 709	31 668
	4. Majetkové cenné papíry k obchodování.....	(251).....75		
	5. Dluhové cenné papíry k obchodování.....	(253).....76		
	6. Ostatní cenné papíry.....	(256).....77		
	7. Porizovaný krátkodobý finanční majetek.....	(259).....78		
	8. Peníze na cestě.....	(261).....79		
	Součet III.1. až III.8.....	80	30 711	31 688
IV.	Jiná aktiva celkem			
	1. Náklady příštích období.....	(381).....81	61	1
	2. Příjmy příštích období.....	(385).....82		
	3. Kurzové rozdíly aktivní.....	(386).....83		
	Součet IV.1. až IV.3.....	84	61	1
	Aktiva celkem.....Součet A. až B.	85	32 030	32 912

PASIVA

		Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
		<i>b</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
A.	<i>a</i> Vlastní zdroje celkem	Součet A.I. až A.II.		
I.	Jmění celkem			
	1. Vlastní jmění.....	(901)..... 87	200	200
	2. Fondy.....	(911)..... 88		
	3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků.....	(921)..... 89		
	Součet I.1. až I.3.	 90	200	200
II.	Výsledek hospodaření			
	1. Účet výsledku hospodaření.....	(963)..... 91	x	718
	2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení.....	(931)..... 92	4 778	x
	3. Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let.....	(932)..... 93	26 881	31 660
	Součet II.1 až II.3.	 94	31 659	32 378
B.	Cizí zdroje celkem.....	Součet B.I. až B.IV.	171	334
I.	Rezervy			
	1. Rezervy.....	(941)..... 96		
	Hodnota I.1. ....bankovní úvěry.....	 97		
II.	Dlouhodobé závazky celkem			
	1. Dlouhodobé bankovní úvěry.....	(951)..... 98		
	2. Vydané dluhopisy.....	(953)..... 99		
	3. Závazky z pronájmu.....	(954)..... 100		
	4. Přijaté dlouhodobé zálohy.....	(955)..... 101		
	5. Dlouhodobé směnky k úhradě.....	(958)..... 102		
	6. Dohadné účty pasivní.....	(389)..... 103	18	
	7. Ostatní dlouhodobé závazky.....	(959)..... 104		
	Součet II.1. až II.7.	 105	18	
III.	Krátkodobé závazky celkem			
	1. Dodavatelé.....	(321)..... 106	7	174
	2. Směnky k úhradě.....	(322)..... 107		
	3. Přijaté zálohy.....	(324)..... 108		
	4. Ostatní závazky.....	(325)..... 109		
	5. Zaměstnanci.....	(331)..... 110	100	94
	6. Ostatní závazky vůči zaměstnancům.....	(333)..... 111		
	7. Závazky k institucím soc. zabezpečení a zdrav. pojištění.....	(336)..... 112	34	53
	8. Daň z příjmů.....	(341)..... 113	10	
	9. Ostatní přímé daně.....	(342)..... 114	2	13
	10. Daň z přidané hodnoty.....	(343)..... 115		
	11. Ostatní daně a poplatky.....	(345)..... 116		
	12. Závazky ve vztahu k státnímu rozpočtu.....	(346)..... 117		
	13. Závazky ve vztahu k rozpočtu orgánů územ. samospr. celků.....	(348)..... 118		
	14. Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů.....	(367)..... 119		
	15. Závazky k účastníkům sdružení.....	(368)..... 120		
	16. Závazky z pevných termínových operací.....	(373)..... 121		
	17. Jiné závazky.....	(379)..... 122		
	18. Krátkodobé bankovní úvěry.....	(231)..... 123		
	19. Eskontní úvěry.....	(232)..... 124		
	20. Vydané krátkodobé dluhopisy.....	(241)..... 125		
	21. Vlastní dluhopisy.....	(255)..... 126		
	22. Dohadné účty pasivní.....	(389)..... 127		
	23. Ostatní krátkodobé finanční výpomoci.....	(249)..... 128		
	Součet III.1. až III.23.	 129	153	334
IV.	Jiná pasiva			
	1. Výdaje příštích období.....	(383)..... 130		
	2. Výnosy příštích období.....	(384)..... 131		
	3. Kurzové rozdíly pasivní.....	(387)..... 132		
	Součet IV. až IV.3.	 133		
	Pasiva celkem	Součet A. až B.	32 030	32 912

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY K 31. 12. 2012 (v celých tisících Kč)

Označení		Číslo řádku	Činnosti		
			Hlavní	Hospo- dářská	Celkem
A.	Název ukazatele	1	5	6	7
I.	Spotřebované nákupy celkem.....Součet I.1. až I.4.	2	22		22
1.	Spotřeba materiálu.....(501)	3	22		22
2.	Spotřeba energie.....(502)	4			
3.	Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek.....(503)	5			
4.	Prodané zboží.....(504)	6			
II.	Služby celkem.....Součet II.5. až II.8.	7	469		469
5.	Opravy a udržování.....(511)	8			
6.	Cestovné.....(512)	9	11		11
7.	Náklady na reprezentaci.....(513)	10	9		9
8.	Ostatní služby.....(518)	11	449		449
III.	Osobní náklady celkem.....Součet III.9. až III.13.	12	1 254		1 254
9.	Mzdové náklady.....(521)	13	936		936
10.	Zákonné sociální pojištění.....(524)	14	318		318
11.	Ostatní sociální pojištění.....(525)	15			
12.	Zákonné sociální náklady.....(527)	16			
13.	Ostatní sociální náklady.....(528)	17			
IV.	Daně a poplatky celkemSoučet IV.14. až IV.16.	18			
14.	Daň silniční.....(531)	19			
15.	Daň z nemovitostí.....(532)	20			
16.	Ostatní daně a poplatky.....(538)	21			
V.	Ostatní náklady celkem.....Součet V.17. až V.24.	22	5 524		5 524
17.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení.....(541)	23			
18.	Ostatní pokuty a penále.....(542)	24			
19.	Odpis nedobytné pohledávky.....(543)	25			
20.	Úroky.....(544)	26			
21.	Kurzové ztráty.....(545)	27	15		15
22.	Dary.....(546)	28	5 505		5 505
23.	Manka a škody.....(548)	29			
24.	Jiné ostatní náklady.....(549)	30	4		4
VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek celkem.....Součet VI.25. až VI.30.	31			
25.	Odpis dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku.....(551)	32			
26.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmot. a hmot. majetku.....(552)	33			
27.	Prodané cenné papíry a podíly.....(553)	34			
28.	Prodaný materiál.....(554)	35			
29.	Tvorba rezerv.....(556)	36			
30.	Tvorba opravných položek.....(559)	37			
VII.	Poskytnuté příspěvky celkem.....Total VII.31. to VII.32.	38			
31.	Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organ. složkami.....(581)	39			
32.	Poskytnuté členské příspěvky.....(582)	40			
VIII.	Daň z příjmů celkem.....Value VIII.33.	41			
33.	Dodatečné odvody daně z příjmů.....(595)	42			
	Náklady celkem.....Total I. to VIII.	43	7 269		7 269

Označení B.	Název Ukazatele Výnosy	Číslo řádku	Činnosti		
			Hlavní	Hospo- dářská	Celkem
		50	5	6	7
I.	Tržby za vlastní výkony a zboží celkem ..... Celkem I.1. až I.3.	45	50		50
1.	Tržby za vlastní výrobky ..... (601)	46			
2.	Tržby z prodeje služeb ..... (602)	47	50		50
3.	Tržby za prodané zboží ..... (604)	48			
II.	Změna stavu vnitroorganizačních zásob celkem ..... Celkem II.4. až II.7.	49			
4.	Změna stavu zásob nedokončené výroby ..... (611)	50			
5.	Změna stavu zásob polotovarů ..... (612)	51			
6.	Změna stavu zásob výrobků ..... (613)	52			
7.	Změna stavu zvířat ..... (614)	53			
III.	Aktivace celkem ..... Celkem III.8. až III.11.	54			
8.	Aktivace materiálu a zboží ..... (621)	55			
9.	Aktivace vnitroorganizačních služeb ..... (622)	56			
10.	Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku ..... (623)	57			
11.	Aktivace dlouhodobého hmotného majetku ..... (624)	58			
IV.	Ostatní výnosy celkem ..... Total IV.12. to IV.18.	59	294		294
12.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení ..... (641)	60			
13.	Ostatní pokuty a penále ..... (642)	61			
14.	Platby za odepsané pohledávky ..... (643)	62			
15.	Úroky ..... (644)	63	291		291
16.	Kurzové zisky ..... (645)	64	1		1
17.	Zúčtování fondů ..... (648)	65			
18.	Jiné ostatní výnosy ..... (649)	66	2		2
V.	Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opravných položek celkem Součet V.19. až V.25.	67			
19.	Tržby z prodeje dlouhodobého nehmot. a hmot. majetku ..... (652)	68			
20.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů ..... (653)	69			
21.	Tržby z prodeje materiálu ..... (654)	70			
22.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku ..... (655)	71			
23.	Zúčtování rezerv ..... (656)	72			
24.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku ..... (657)	73			
	Zúčtování opravných položek ..... (659)	74			
VI.	Přijaté příspěvky celkem ..... Celkem VI.26. až VI.28.	75	7 643		7 643
26.	Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami ..... (681)	76			
27.	Přijaté příspěvky (dary) ..... (682)	77	7 643		7 643
28.	Přijaté členské příspěvky ..... (684)	78			
VII.	Provozní dotace celkem ..... Value VII.29.	79			
29.	Provozní dotace ..... (691)	80			
	Výnosy celkem ..... Celkem I. až VII.	81	7 987		7 987
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním Výnosy – Náklady	82	718		718
34.	Daň z příjmů ..... (591)	83			
D.	Výsledek hospodaření po zdanění ..... C. - 34.	84	718		718

Odesláno dne:
8.3.2013

Razítko:

Podpis odpovědné osoby:

Podpis osoby odpovědné za sestavení:

Telefon: 602 176 184

Okamžik sestavení:
8.3.2013